

**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ПРОДОВОЛЬЧА КОМПАНІЯ «ЗОРЯ ПОДІЛЛЯ»**

**Окрема фінансова звітність станом на 31 грудня 2019 року
та за період, що закінчився на зазначену дату**

ЗМІСТ

	Стр.
ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА	3
ОКРЕМА ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ	
ЗВІТ ПРО ПРИБУТКИ І ЗБИТКИ ТА ІНШИЙ СУКУПНИЙ ДОХІД	7
ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН	8
ЗВІТ ПРО ЗМІНИ В КАПІТАЛІ	9
ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ	10
ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ	11

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

*Учасникам, Ревізійній комісії та управлінському персоналу
ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ПРОДОВОЛЬЧА КОМПАНІЯ «ЗОРЯ
ПОДІЛЛЯ»*

ЗВІТ ЩОДО АУДИТУ ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Думка

Ми провели аудит окремої фінансової звітності ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ПРОДОВОЛЬЧА КОМПАНІЯ «ЗОРЯ ПОДІЛЛЯ» (далі – Товариство), що складається з балансу (звіту про фінансовий стан) Товариства на 31 грудня 2019 року, звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід), звіту про рух грошових коштів та звіту про власний капітал за рік, що закінчився зазначеною датою, та приміток до окремої фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик.

На нашу думку, окрема фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан Товариства на 31 грудня 2019 року, та його фінансові результати і грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності («МСФЗ»).

Основа для думки

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту («МСА»). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудитора за аудит окремої фінансової звітності» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Товариства згідно з Кодексом етики професійних бухгалтерів Ради з міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (включно з Міжнародними стандартами незалежності) («Кодекс РМСЕБ») та етичними вимогами, що застосовуються в Україні до нашого аудиту окремої фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ.

Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

Ключові питання аудиту

Ключові питання аудиту - це питання, які, на наше професійне судження, були найбільш значущими під час нашого аудиту окремої фінансової звітності за поточний період. Ці питання розглядалися в контексті нашого аудиту окремої фінансової звітності в цілому та при формуванні думки щодо неї, при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань.

Ми визначили, що немає ключових питань аудиту, інформацію щодо яких слід надати в нашому звіті.

Інші питання

Окрема фінансова звітність Товариства подається додатково до консолідованої фінансової звітності материнської компанії за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року. Нашу думку щодо консолідованої фінансової звітності материнської компанії за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року, не було модифіковано.

Інша інформація, що не є окремою фінансовою звітністю та звітом аудитора щодо неї

Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію. Інша інформація складається зі Звіту про управління, складеному за Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», але не є окремою фінансовою звітністю та звітом аудитора щодо неї.

Наша думка щодо окремої фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію в Звіті про управління та ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації.

У зв'язку з нашим аудитом окремої фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією, що зазначена у Звіті про управління, та при цьому розглянути, чи існує

Телефон/факс • +38 044 501 25 31 • www.pkf.kiev.ua • E-mail: pkf@pkf.kiev.ua
ТОВ "ПКФ Україна" • вул. Б.Хмельницького, 52 Б (БЦ «Вектор»), 4 поверх • Київ • 01054 • Україна

суттєва невідповідність між іншою інформацією і окремою фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інформація виглядає такою, що містить суттєве викривлення, або чи цей Звіт відповідає вимогам законодавства.

Якщо на основі проведеної нами роботи стосовно іншої інформації у Звіті про управління, отриманої до дати звіту аудитора, ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення цієї іншої інформації, ми зобов'язані повідомити про цей факт. Ми не виявили таких фактів, які б необхідно було включити до звіту.

Відповідальність управлінського персоналу та Ревізійної комісії Товариства за окрему фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання окремої фінансової звітності відповідно до МСФЗ та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання окремої фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні окремої фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Товариства продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовано, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, крім випадків, якщо управлінський персонал або планує ліквідувати Товариство чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Ревізійна комісія Товариства несе відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Товариства.

Відповідальність аудитора за аудит окремої фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що окрема фінансова звітність в цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, коли воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї окремої фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом всього завдання з аудиту.

Крім того, ми:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення окремої фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо та виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, та отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, невірні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю;
- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;
- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських доказів, доходимо висновку, чи існує суттєва

невизначеність щодо подій або умов, що може поставити під значний сумнів здатність Товариства продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в нашому звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації в окремій фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Втім, майбутні події або умови можуть примусити Товариство припинити свою діяльність на безперервній основі;

- оцінюємо загальне подання, структуру та зміст окремої фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує окрема фінансова звітність операції та події, що лежать в основі її складання, так, щоб досягти достовірного відображення.

Ми повідомляємо Ревізійній комісії інформацію про запланований обсяг і час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, виявлені під час аудиту, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо Ревізійній комісії твердження, що ми виконали доречні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їх про всі стосунки та інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовно, щодо відповідних застережних заходів.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась Ревізійній комісії, ми визначили ті, що були найбільш значущими під час аудиту окремої фінансової звітності поточного періоду, тобто ті, які є ключовими питаннями аудиту. Ми описуємо ці питання в своєму звіті аудитора крім випадків, якщо законодавчим чи регуляторним актом заборонено публічне розкриття такого питання, або коли за вкрай виняткових обставин ми визначаємо, що таке питання не слід висвітлювати в нашому звіті, оскільки негативні наслідки такого висвітлення можуть очікувано переважити його корисність для інтересів громадськості.

ЗВІТ ЩОДО ВИМОГ ІНШИХ ЗАКОНОДАВЧИХ ТА НОРМАТИВНИХ АКТІВ

Додаткова інформація відповідно до Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність»

Ми були призначені на проведення обов'язкового аудиту окремої фінансової звітності Товариства за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року учасниками Товариства відповідно до Протоколу загальних зборів учасників Товариства від 17 квітня 2020 року. Загальна тривалість виконання наших завдань з аудиту Товариства становить 1 рік, включно зі звітним роком.

Під час аудиту окремої фінансової звітності, за результатами якого складено цей Звіт незалежного аудитора, ми виконали аудиторські оцінки ризиків суттєвого викривлення інформації в окремій фінансовій звітності, що перевірялася, зокрема внаслідок шахрайства.

Значущі ризики, які потребували нашої уваги, але не призвели до модифікації нашої думки наведені в розділі «Ключові питання аудиту».

Згідно з результатами нашого аудиту, всі виявлені порушення були обговорені з управлінським персоналом Товариства, ті з них, які потребували внесення виправлень в окрему фінансову звітність виправлені. Виявлені нами порушення не пов'язані з ризиком шахрайства.

Наш звіт узгоджений з додатковим звітом для Ревізійної комісії Товариства.

Ми не надавали Товариству послуги, заборонені законодавством.

Наша аудиторська фірма ТОВ «ПКФ УКРАЇНА» та партнер із завдання з аудиту (ключовий партнер з аудиту) фінансової звітності Товариства станом на 31 грудня 2019 року Пашина Тетяна Сергіївна є незалежними по відношенню до Товариства.

Ми та інші члени та фірми-кореспонденти мережі PKF International, а також контрольовані нашою фірмою суб'єкти господарювання не надавали Товариству інші ніж обов'язковий аудит послуги,

інформація про які не розкриті у звіті про управління та/або фінансовій звітності.

Метою нашого аудиту є підвищення ступеня довіри визначених користувачів до окремої фінансової звітності Товариства. Це досягається через висловлення нами думки про те, чи складена фінансова звітність у всіх суттєвих аспектах відповідно до МСФЗ. Наш аудит проведено згідно з МСА та відповідними етичними вимогами і він надає нам можливість формулювати таку думку. Внаслідок властивих для аудиту обмежень більшість аудиторських доказів, на основі яких сформовані наші висновки та на яких ґрунтується наша думка, є швидше переконливими, ніж остаточними, а отже аудит не надає абсолютної гарантії, що фінансова звітність не містить викривлень, і наш аудит не гарантує майбутню життєздатність Товариства, ефективність чи результативність ведення справ Товариства управлінським персоналом.

Партнером із завдання з аудиту (ключовим партнером з аудиту), результатом якого є цей звіт незалежного аудитора, є Тетяна Пашина.

Партнер з завдання з аудиту
ТОВ «ПКФ УКРАЇНА»

(Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів 100155)

місто Київ, Україна
01 липня 2020 року

Т.С. Пашина

ЗВІТ ПРО ПРИБУТКИ І ЗБИТКИ ТА ІНШИЙ СУКУПНИЙ ДОХІД
за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року
(в тисячах українських гривень, якщо не зазначено інше)

	Прим.	2019	2018
		тис. грн	тис. грн
ДОХІД ВІД РЕАЛІЗАЦІЇ	6	3,135,872	1,973,660
СОБІВАРТІСТЬ РЕАЛІЗАЦІЇ	7	(2,459,757)	(1,607,496)
ЧИСТИЙ ДОХІД ВІД ЗМІНИ СПРАВЕДЛИВОЇ ВАРТОСТІ БІОЛОГІЧНИХ АКТИВІВ І СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ	15	52,211	206,064
ВАЛОВИЙ ДОХІД		728,326	572,228
Інші операційні доходи	10	40,951	9,956
Адміністративні витрати	8	(118,816)	(101,103)
Витрати на збут	9	(278,071)	(178,119)
Інші операційні витрати	10	(110,130)	(58,726)
ОПЕРАЦІЙНИЙ ПРИБУТОК		262,260	244,236
Фінансові витрати	11	(181,306)	(150,559)
Фінансові доходи	11	38	10
Доходи / (витрати) від курсових різниць, нетто	12	36,922	(2,261)
ПРИБУТОК ДО ОПОДАТКУВАННЯ		117,914	91,426
ВИТРАТИ ПО ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК		-	-
Прибуток		117,914	91,426
ІНШИЙ СУКУПНИЙ ДОХІД		-	-
РАЗОМ СУКУПНИЙ ДОХІД		117,914	91,426
ЧИСТИЙ ПРИБУТОК		117,914	91,426
СУКУПНИЙ ДОХІД		117,914	91,426

Директор

Головний бухгалтер

Примітки на сторінках 11-41 є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН

станом на 31 грудня 2019 року

(в тисячах українських гривень, якщо не зазначено інше)

	Прим.	31 грудня 2019 року	31 грудня 2018 року	01 січня 2018 року
		тис. грн	тис. грн	тис. грн
АКТИВИ				
<i>НЕОБОРОТНІ АКТИВИ:</i>				
Основні засоби	13	931,338	862,480	728,186
Право користування активами	23	807,426	757,343	723,192
Нематеріальні активи	14	17,198	9,678	5,022
Необоротні біологічні активи	15	35,193	25,704	22,511
Інвестиції	16	218	218	211
Разом необоротні активи		1,791,373	1,655,423	1,479,122
<i>ОБОРОТНІ АКТИВИ:</i>				
Запаси	17	1,063,923	1,562,994	996,151
Оборотні біологічні активи	15	54,650	38,099	63,078
Торгова дебіторська заборгованість	18	186,578	108,240	161,969
Аванси видані та інші оборотні активи	18	189,100	160,554	290,585
Податки до відшкодування і передоплати за податками	19	12,730	30,229	9,479
Грошові кошти та короткострокові депозити	20	14,390	16,165	56,474
Разом оборотні активи		1,521,371	1,916,281	1,577,736
РАЗОМ АКТИВІВ		3,312,744	3,571,704	3,056,858
КАПІТАЛ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ				
<i>КАПІТАЛ</i>				
Статутний капітал		13,048	13,048	13,048
Нерозподілений прибуток		1,637,887	1,628,436	1,672,011
Разом капітал		1,650,935	1,641,484	1,685,059
<i>ДОВГОСТРОКОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ</i>				
Довгострокові займи	21	50,996	97,897	51,042
Довгострокові зобов'язання з оренди	23	802,425	740,315	698,929
Разом довгострокові зобов'язання		853,421	838,212	749,971
<i>КОРОТКОСТРОКОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ</i>				
Поточні зобов'язання за довгостроковими позиками	21	33,406	59,869	28,666
Короткострокові займи	22	39,083	114,314	561
Торгова кредиторська заборгованість та аванси отримані	24	135,995	280,166	44,190
Інші короткострокові зобов'язання	25	541,303	591,250	496,459
Зобов'язання з оренди	23	58,601	46,409	51,952
Разом корострокові зобов'язання		808,388	1,092,008	621,828
РАЗОМ КАПІТАЛ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		3,312,744	3,571,704	3,056,858

Директор

Головний бухгалтер

Примітки на сторінках 11-41 є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

ЗВІТ ПРО ЗМІНИ В КАПІТАЛІ
за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року
(в тисячах українських гривень, якщо не зазначено інше)

	Прим.	Статутний капітал	Нерозподілений прибуток	Усього капітал
На 01 січня 2018 року		<u>13,048</u>	<u>1,672,011</u>	<u>1,685,059</u>
Чистий прибуток /(збиток) за рік		-	91,426	91,426
Інший сукупний дохід		-	-	-
Усього сукупний дохід / (збиток)		-	<u>91,426</u>	<u>91,426</u>
Дивіденди	30		(135,001)	(135,001)
На 31 грудня 2018 року		<u>13,048</u>	<u>1,628,436</u>	<u>1,641,484</u>
Чистий прибуток /(збиток) за рік			117,914	117,914
Інший сукупний дохід		-	-	-
Усього сукупний дохід / (збиток)		-	<u>117,914</u>	<u>117,914</u>
Дивіденди	30		(108,463)	(108,463)
На 31 грудня 2019 року		<u>13,048</u>	<u>1,637,887</u>	<u>1,650,935</u>

Директор

Головний бухгалтер

Примітки на сторінках 11-41 є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ
за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року
(в тисячах українських гривень, якщо не зазначено інше)

	Прим.	За рік, що закінчився 31 грудня	
		2019 року	2018 року
тис. грн			
ОПЕРАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)		3,197,853	1,970,699
Цільове фінансування		1,945	1,611
Надходження авансів від покупців і замовників		-	115,705
Надходження від повернення авансів		13,608	13,910
Інші надходження		81,499	133,103
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)		(2,205,898)	(1,826,092)
Праці		(221,371)	(172,196)
Відрахувань на соціальні заходи		(58,310)	(45,804)
Зобов'язань з податків і зборів		(183,649)	(120,443)
Витрачання на оплату авансів		(38,757)	(5,623)
Витрачання на оплату повернених авансів		(8,227)	(7,099)
Інші витрачання		(76,004)	(49,288)
Чистий рух грошових коштів, отриманих від операційної діяльності		<u>502,689</u>	<u>8,483</u>
ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ:			
Надходження від реалізації:			
Необоротних активів		59,625	10,038
Надходження від погашення позик		51,447	144,917
Витрачання на придбання:			
Фінансових інвестицій		(32)	-
Необоротних активів		(148,511)	(198,499)
Витрачання на надання позик		(89,266)	(8,157)
Чистий рух грошових коштів, використаних в інвестиційній діяльності		<u>(126,737)</u>	<u>(51,701)</u>
ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ:			
Надходження від:			
Отримання позик		584,579	518,309
Інші надходження		18	5,530
Витрачання на:			
Погашення позик		(711,349)	(280,757)
Сплату дивідендів		(108,463)	(135,001)
Витрачання на сплату відсотків		(30,630)	(10,476)
Витрачання на сплату заборгованості з оренди		(108,503)	(91,145)
Інші платежі		(2,055)	(3,493)
Чистий рух грошових коштів, (використаних)/отриманих у фінансовій діяльності		<u>(376,403)</u>	<u>2,966</u>
ЧИСТИЙ РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ		<u>(451)</u>	<u>(40,252)</u>
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року		<u>16,165</u>	<u>56,474</u>
Курсові різниці		<u>(1,324)</u>	<u>(57)</u>
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року		<u>14,390</u>	<u>16,165</u>

Директор

Головний бухгалтер

Примітки на сторінках 11-41 є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

1.1. Компанія та діяльність

Товариство з обмеженою відповідальністю «ПРОДОВОЛЬЧА КОМПАНІЯ «ЗОРЯ ПОДІЛЛЯ» (надалі - «Компанія») було створене 15 березня 2006 року. Основною господарською діяльністю Компанії є виробництво цукру, вирощування зернових і тваринництво.

Компанія працює у Гайсинському, Теплицькому, Немирівському, Липовецькому, Погребищенському районах Вінницької області, Ружунському районі Житомирської області та Христинівському районі Черкаської області. До складу Компанії входять 5 сільськогосподарських відділень, МТС, елеватор потужністю 68 тис. тон зерна та цукровий завод виробничою потужністю 6000 т./добу.

Станом на 31 грудня 2019 та 2018 статутний капітал Компанії становив 13 048 тисяч гривень та 99.999% належав ТОВ «УКРПРОМІНВЕСТ-АГРО».

Кінцевий бенефіціарний власник Компанії Олексій Порошенко.

Станом на 31 грудня 2019 та 2018 років Компанія володіє частками в статутному капіталі інших юридичних осіб, які є її дочірніми підприємствами:

	31 грудня 2019	31 грудня 2018
ДЕЛЬТА ВКФ ПП	100.00%	100.00%
Харпацьке ТОВ	19.90%	19.90%

У 2019 році Компанія придбала частку в статутному фонді в розмірі 100% ТОВ «Юрковецьке». Пізніше в 2019 році ТОВ «Юрковецьке» об'єдналося з Компанією.

Гайсинський цукровий завод став лідером в Україні за показниками виходу цукру, які склали 16,35%. Цього сезону заводу вдалося переробити 684 тис. т цукрового буряку та виробити 111 тис. тонн цукру.

Компанія не складає консолідовану фінансову звітність, оскільки материнська компанія ТОВ «УКРПРОМІНВЕСТ-АГРО» складає консолідовану фінансову звітність до складу якої входять дочірні підприємства Компанії.

Юридична адреса Компанії: 23700 Україна, Вінницька область, м. Гайсин, вул. Заводська, 150

Середня кількість працівників Компанії за 2019 рік становила 1 617 особи (за 2018 рік – 1 742 осіб).

1.2. Операційне середовище, ризики, економічні умови в Україні та припущення про безперервність діяльності

Компанія здійснює свою діяльність в Україні. Хоча економіка України загалом вважається ринковою, вона продовжує демонструвати певні особливості, властиві перехідній економіці. Їй, серед іншого, залишаються притаманними певні структурні диспропорції, низький рівень ліквідності ринків капіталу, порівняно висока, зокрема у 2014-2018 роках, інфляція, значний розмір зовнішнього та внутрішнього державного боргу.

Після різкого спаду у 2014 – 2016 роках, економіка країни почала демонструвати певні ознаки відновлення та зростання. Основними ризиками для сталої позитивної економічної динаміки залишаються напруженість у геополітичних відносинах з Російською Федерацією; відсутність чіткого консенсусу щодо напрямків проведення інституціональних реформ, зокрема в державному управлінні; судочинств та основних секторах економіки; прискорення трудової еміграції та низький рівень залучення інвестицій.

Загальний економічний настрій в Україні за 2019 рік був помірно позитивним у порівнянні з 2018 роком. ВВП продовжував зростати протягом 2019 року, а споживання та інвестиції залишалися основними рушійними факторами.

Протягом 2019 року національна валюта значно укріпилась по відношенню до основних іноземних валют, проте це зміцнення не слід розглядати в якості

Дана фінансова звітність складена на базі припущення щодо здатності Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі, яка передбачає, що Компанія реалізує свої активи та виконає зобов'язання в ході звичайної господарської діяльності.

2. ОСНОВА СКЛАДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ТА ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ

2.1. Основа складання фінансової звітності

Фінансова звітність Компанії на 31 грудня 2019 року та за рік, що закінчився вказаною датою, складена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності («МСФЗ») у редакції, затвердженій Радою з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку («РМСБО»), та відповідає вимогам Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996-XIV щодо складання фінансової звітності. Фінансова звітність була затверджена до випуску керівництвом Компанії 1 липня 2020 року.

Датою переходу Компанії на МСФЗ є 1 січня 2018 року. У попередніх періодах, включно по 31 грудня 2018 року, Компанія складала свою фінансову звітність згідно Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку («НП(с)БО»). Ефект переходу з НП(с)БО до МСФЗ описаний у Примітці 5 цієї фінансової звітності.

При складанні цієї фінансової звітності Компанія керувалася вимогами МСФЗ 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності» (далі – «МСФЗ 1»). МСФЗ 1 вимагає, щоб стандарти, які діятимуть на дату першого повного комплексу фінансової звітності (у випадку Компанії – 31 грудня 2019 року), застосовувалися ретроспективно. Як виняток з цього загального правила, в деяких випадках МСФЗ 1 дає можливість суб'єкту господарювання, який вперше застосовує МСФЗ, скористатися певними звільненнями. Компанія не використовувала жодне із звільнень, дозволених МСФЗ 1.

Облікові політики, використані при складанні цієї фінансової звітності та описані у Примітці 2.2, базуються на вимогах МСФЗ, чинних станом на 1 січня 2018 року, а також враховують вимоги нових стандартів та тлумачень, що набули чинності станом на 31 грудня 2019 року.

Фінансова звітність складена на основі принципу первісної собівартості, за винятком фінансових інструментів, біологічних активів та сільськогосподарської продукції, які відображені за справедливою вартістю при первісному визнанні.

Фінансова звітність представлена в тисячах українських гривень («тис. грн.»), а всі суми округлені до цілих тисяч, крім випадків, де вказано інше.

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

2.1. Основа складання фінансової звітності (продовження)

Підготовка фінансової звітності вимагає від керівництва припущень та оцінок, які впливають на звітні суми активів та зобов'язань та розкриття інформації про непередбачені зобов'язання, а також доходи та витрати, визнані у фінансовій звітності за звітний період. Через властиву таким оцінкам невизначеність, фактичні результати, відображені в майбутніх періодах, можуть відрізнятися від цих оцінок. Найбільш критичні припущення та оцінки, використані під час підготовки цієї фінансової звітності, розкрито в примітці 3.

2.2. Основні положення облікової політики

2.2.1. Функціональна валюта і валюта подання фінансової звітності

Фінансова звітність Компанії представлена у національній валюті України, гривні, яка є функціональною валютою Компанії і валютою подання.

Операції в іноземній валюті відображаються за обмінним курсом Національного банку України (НБУ), встановленим на дату операції.

Монетарні активи і зобов'язання в іноземній валюті перераховуються в гривні за офіційним курсом обміну, який встановлює НБУ на відповідну звітну дату. Курсові різниці, що виникають у результаті перерахунку монетарних активів і зобов'язань у функціональну валюту Компанії, включаються до звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід). Немонетарні статті в іноземній валюті, враховані за історичною вартістю, обліковуються за обмінним курсом на дату здійснення операції.

Станом на 31 грудня відповідного року основні курси обміну, що застосовувались для перерахунку сум в іноземній валюті, були такими:

Валюта	31 грудня 2019р., грн	Середній за 2019р.,	31 грудня 2018р., грн.	Середній за 2018р., грн.	01 січня 2018р., грн.
Долар США	23.6862	25.8373	27.6883	27.2016	28.0672
Євро	26.4220	28.6539	31.7141	32.1341	33.4954

2.2.2. Основні засоби та право користування активами

Основні засоби

Основні засоби оцінюються за собівартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від знецінення у випадку їхньої наявності. Амортизація основних засобів нараховується прямолинійно протягом строку корисного використання необоротних активів.

Подальші витрати збільшують балансову вартість активу або визнаються як окремий актив, якщо є імовірність того, що Компанія отримає майбутні економічні вигоди, і вартість майна може бути достовірно оцінено. Усі інші витрати, включаючи витрати на поточний ремонт та обслуговування, відображені у періоді, в якому вони виникають. Витрати на реконструкцію та модернізацію капіталізуються, а замінені об'єкти списуються. Прибуток або збиток від списання або вибуття основних засобів визначається шляхом порівняння отриманої компенсації з балансовою вартістю активу та відображається у прибутках та збитках у статті «Інший дохід» або «Інші витрати».

Амортизація основних засобів здійснюється прямолинійним методом, щоб розподілити початкову вартість активу за вирахуванням його амортизованої вартості протягом наступних строків корисного використання.

Амортизація основних засобів розраховується прямолинійним методом для того, щоб розподілити початкову вартість активу за вирахуванням його ліквідаційної вартості протягом наступних строків корисного використання.

Очікуваний строк корисного використання відповідних активів становить:

	Строк корисного використання (роки)
- Будівлі та споруди	10-50
- Машини та обладнання	5-30
- Транспортні засоби	5-15
- Комп'ютерне обладнання	2-10
- Меблі та офісне обладнання	3-10

Незавершене будівництво включає в себе витрати, пов'язані з будівництвом, створенням необхідної інфраструктури та обладнання. Фінансові витрати, понесені під час будівництва, які фінансуються за рахунок позикових коштів, включаються до вартості незавершеного будівництва. Нарахування амортизації починається з моменту, коли актив готовий до використання.

Право користування активами

Право користування активами в основному являє собою оренду землі у фізичних осіб (громадян України) для сільськогосподарських цілей. Компанія визнає активи права користування на дату початку оренди (тобто дату, коли базовий актив буде доступний для використання). Активи, що мають право на використання, оцінюються за вартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та збитків від зменшення корисності та коригуються для будь-якої переоцінки зобов'язань з оренди. Вартість активів права користування включає суму визнаних лізингових зобов'язань, скориговану на суму будь-яких попередньо сплачених або нарахованих лізингових платежів, пов'язаних з цією орендою, визнаною у звіті про фінансовий стан. Активи, що мають право на використання, амортизуються протягом періоду оренди. Амортизація починається з дати початку оренди. Компанія визнає амортизацію активів права користування на основі строку оренди, представленої у межах собівартості товарів, проданих у консолідованому звіті про прибутки та збитки.

Платежі за основну суму боргу і відсотки по оренді, щодо якої було визнано зобов'язання з оренди і актив у формі права користування відображаються в Звіті про рух грошових коштів в складі фінансової діяльності. Облікові політики Компанії щодо визнання та подальшої оцінки активів в формі права користування розкриті в розділі Оренда (Компанія як орендар) нижче в примітці 2.2.15.

2.2.3. Нематеріальні активи

Нематеріальні активи відображаються за первісною вартістю, за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від знецінення. Подальші витрати на нематеріальні активи капіталізуються тільки у тому випадку, коли вони збільшують майбутні економічні вигоди, втілені у конкретних активах, до яких вони відносяться. Усі інші витрати відносяться на витрати у тому періоді, в якому вони були понесені.

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

2.2.3. Нематеріальні активи (продовження)

Компанія оцінює строк корисного використання, щоб визначити, чи є він певним або невизначеним.

Сума амортизації нематеріального активу з визначеним строком корисного використання систематично розподіляється протягом терміну його корисного використання. Період і метод нарахування амортизації для нематеріального активу з обмеженим строком корисного використання переглядаються, як мінімум, в кінці кожного звітного періоду.

Компанія застосовує такі строки корисного використання (роки)

- Права оренди на землю	49-100
- Програмне забезпечення	3-10

2.2.4. Фінансові інструменти

Фінансовий інструмент - це будь-який контракт, який приводить до виникнення фінансового активу однієї організації і фінансового зобов'язання або інструмента власного капіталу іншої організації.

Фінансові активи і фінансові зобов'язання Компанії представлені грошовими коштами і їх еквівалентами, торговою дебіторською заборгованістю, банківськими запозиченнями, торговою кредиторською заборгованістю та іншими фінансовими зобов'язаннями. Облікова політика для первісного визнання та подальшої оцінки фінансових інструментів розкривається у відповідних облікових політиках, викладених нижче в Примітці.

2.2.4.1. Фінансові активи

Первісне визнання

При первісному визнанні фінансові активи класифікуються як фінансові активи, згодом оцінюються за амортизованою вартістю (AC), справедливою вартістю з відображенням переоцінки через інший сукупний дохід (FVOCI) або справедливою вартістю з відображенням переоцінки через прибуток або збиток (FVTPL), в залежності від обставин. Всі фінансові активи первісно визнаються за справедливою вартістю плюс, у випадку якщо фінансові активи не відображаються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, витрати по угоді, які відносяться до придбання фінансового активу. Справедлива вартість при первісному визнанні найкраще підтверджується ціною угоди.

Придбання або продаж фінансових активів, які вимагають поставки активів протягом періоду часу, встановленого правилами або угодами на ринку (звичайні угоди), визнаються на дату угоди, тобто на дату, коли Компанія бере на себе зобов'язання купити або продати актив.

Подальша оцінка

З метою подальшої оцінки фінансові активи класифікуються наступним чином:

- Фінансові активи, які оцінюються за амортизованою собівартістю
- Фінансові активи, які оцінюються за справедливою вартістю з відображенням переоцінки через інший сукупний дохід (FVOCI)
- фінансові активи, які оцінюються за справедливою вартістю з відображенням переоцінки через прибуток або збиток (FVTPL)

Фінансові активи, які оцінюються за амортизованою собівартістю

Ця категорія є найбільш актуальною для Компанії.

Фінансові активи оцінюються за амортизованою вартістю у разі одночасного дотримання обох зазначених нижче умов:

- фінансовий актив утримується в рамках бізнес - моделі, мета якої – утримання фінансових активів для одержання договірних грошових потоків до погашення;
- договірні умови фінансового активу генерують у певні дати грошові потоки, котрі є суто виплатами основної суми та процентів на непогашену частку основної суми.

Фінансові активи, які оцінюються за амортизованою вартістю в подальшому оцінюються застосовуючи метод ефективного відсотка (EIR). Компанія застосовує вимоги щодо зменшення корисності для визнання та оцінки резерву під очікувані кредитні збитки за вказаними фінансовими активами з відображенням результатів у складі доходів та витрат звітного періоду.

Метод ефективного відсотка - це метод розрахунку амортизованої вартості боргового інструменту та розподілу процентних доходів протягом відповідного періоду.

Амортизована вартість фінансового активу - це сума, за якою фінансовий актив оцінюється при первісному визнанні за вирахуванням погашення основного боргу, плюс кумулятивна амортизація з використанням методу ефективною процентної ставки для будь-якої різниці між цією первісною сумою та сумою погашення, скоригованої на будь-які збитки. Валова балансова вартість фінансового активу являє собою амортизовану вартість фінансового активу до коригування на будь-які втрати.

Прибутки та збитки відображаються у складі прибутку чи збитку в разі припинення визнання, зміни або знецінення активу. Фінансові активи Компанії за амортизованою вартістю включають торгово та іншу дебіторську заборгованість, короткострокові депозити та грошові кошти та їх еквіваленти.

У Компанії немає фінансових активів, згодом оцінених за FVTPL станом на 31 грудня 2019 року.

Припинення визнання

Визнання фінансових активів припиняється в разі, якщо термін дії контрактних прав на грошові потоки від фінансового активу закінчується, або Компанія передає всі значні ризики і вигоди від володіння активом.

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

2.2.4.2. Фінансові зобов'язання

Первісне визнання та оцінка

Фінансові зобов'язання після первісного визнання класифікуються як фінансові зобов'язання, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, або за амортизованою вартістю. Всі фінансові зобов'язання спочатку визнаються за справедливою вартістю, а в разі позик і кредиторської заборгованості за вирахуванням прямих витрат на операцію.

Фінансові зобов'язання Компанії включають торгову та іншу кредиторську заборгованість, а також кредити і позики, включаючи банківські овердрафти.

Кредити та позики

Ця категорія найбільш актуальна для Компанії. Після первісного визнання процентні кредити та позики згодом оцінюються за амортизованою вартістю з використанням методу EIR. Прибутки та збитки відображаються у складі прибутку чи збитку в разі припинення визнання зобов'язань, а також в процесі амортизації EIR.

Амортизована вартість розраховується з урахуванням будь-яких знижок або премій при придбанні, а також зборів або витрат, які є невід'ємною частиною EIR. Амортизація EIR включена до складу фінансових витрат у звіті про прибутки і збитки.

Ця категорія зазвичай відноситься до процентних кредитів та позик.

Припинення визнання

Фінансове зобов'язання припиняється, коли заборгованість по зобов'язанням погашається, скасовується або минає термін його виконання. Коли існуюче фінансове зобов'язання замінюється іншим від того ж кредитора на суттєво відмінних умовах або умови існуючого зобов'язання істотно змінюються, такий обмін або зміна розглядається як припинення визнання первісного зобов'язання та визнання нового зобов'язання. Різниця у відповідній балансовій вартості визнається в звіті про прибутки і збитки.

2.2.4.3. Знецінення фінансових активів

Компанія визнає резерв на очікувані кредитні збитки (ОКЗ або ECL) за всіма борговими інструментами, що не обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток. Кредитні збитки засновані на різниці між договірними грошовими потоками, що належать відповідно до договору, і всіма грошовими потоками, які Компанія очікує отримати, дисконтованими за первісною ефективною процентною ставкою.

ECL визнаються в три етапи. Для кредитних ризиків, для яких не спостерігалось значного збільшення кредитного ризику з моменту первісного визнання, ECL продовжують визнаватися такими, що можуть виникнути в результаті подій дефолту, де дефолт можливий протягом наступних 12 місяців (12-місячний ECL). Для тих кредитних ризиків, для яких відбулося значне збільшення очікування кредитного ризику з моменту первісного визнання, резерв на покриття збитків потрібен для кредитних втрат, очікуваних протягом строку дії ризику, незалежно від часу дефолту (за весь термін дії ECL). В разі настання події дефолту резерв на очікувані кредитні збитки оцінюється в повній величині грошових потоків, що не очікуються до отримання, дисконтованих за первісною ефективною ставкою.

Фінансові активи Компанії, схильні до кредитного ризику, представлені торговою та іншою дебіторською заборгованістю, короткостроковими грошовими депозитами і грошовими коштами та їх еквівалентами. Компанія оцінює ECL і визнає чисті збитки від знецінення фінансових активів на кожну звітну дату. Виявлені збитки від знецінення, що виникають за короткостроковими грошовими вкладами і грошовими коштами і їх еквівалентами, були несуттєвими станом на 31 грудня 2019 року. Контрактні активи несуттєві і не представлені окремо в фінансовій звітності та, отже, не підлягають аналізу на предмет знецінення за станом на 31 грудня 2019 року.

Компанія застосовує спрощений підхід при розрахунку ECL за дебіторською заборгованістю. Таким чином, Компанія не відстежує зміни кредитного ризику, а замість цього визнає резерв на покриття збитків на підставі всього терміну дії ECL на кожну звітну дату. Компанія встановила матрицю резервів, засновану на історичному досвіді втрати кредитоспроможності, скориговану з урахуванням прогнозних факторів, специфічних для боржників і економічних умов.

Компанія вважає фінансовий актив дефолтним, коли договірні платежі прострочені на 365 днів. Однак в деяких випадках Компанія може також вважати фінансовий актив не діючим, якщо внутрішня або зовнішня інформація вказує на те, що Компанія навряд чи отримає непогашені договірні суми в повному обсязі, перш ніж приймати до уваги будь-які поліпшення кредитоспроможності, якими володіє Компанія. Фінансовий актив списується, якщо немає розумних очікувань відшкодування договірних грошових потоків.

Окремо значущі фінансові активи, що обліковуються за амортизованою вартістю, тестуються на предмет знецінення в індивідуальному порядку. Решта фінансових активів оцінюються колективно в групах, які мають подібні характеристики кредитного ризику.

Всі збитки від знецінення відображаються в звіті про прибутки і збитки. Будь-які накопичені збитки щодо фінансового активу, в наявності для продажу, раніше відображеного в іншому сукупному прибутку, переносяться в звіт про прибутки і збитки.

Для фінансових активів, які оцінюються за амортизованою вартістю, відновлення збитку від знецінення відображається у звіті про прибутки і збитки.

2.2.5. Оцінка справедливої вартості

Справедлива вартість є ціною, яка була б отримана за продаж активу або виплачена за передачу зобов'язання в рамках угоди, що укладається в звичайному порядку між учасниками ринку на дату оцінки. Оцінка справедливої вартості передбачає, що операція з продажу активу або передачі зобов'язання відбувається:

- або на основному ринку для даного активу або зобов'язання;
- або, в умовах відсутності основного ринку, на найбільш сприятливому ринку для даного активу або зобов'язання.

У Компанії повинен бути доступ до основного або найбільш сприятливого ринку.

Справедлива вартість активу або зобов'язання оцінюється з використанням припущень, які використовувалися б учасниками ринку при визначенні ціни активу або зобов'язання, при цьому передбачається, що учасники ринку діють в своїх кращих інтересах.

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

2.2.5. Оцінка справедливої вартості (продовження)

Оцінка справедливої вартості нефінансового активу враховує можливість учасника ринку генерувати економічні вигоди або за допомогою використання активу найкращим і найбільш ефективним чином, або в результаті його продажу іншому учаснику ринку, який буде використовувати даний актив найкращим і найбільш ефективним чином.

Компанія використовує такі методики оцінки, які є прийнятними в обставинах, що склалися і для яких доступні дані, достатні для оцінки справедливої вартості, при цьому максимально використовуючи доречні спостережувані вхідні дані і мінімально використовуючи неспостережувані вхідні дані.

Всі активи і зобов'язання, справедлива вартість яких оцінюється або розкривається у фінансовій звітності, класифікуються в рамках описаної нижче ієрархії джерел справедливої вартості на основі вхідних даних найнижчого рівня, які є істотними для оцінки справедливої вартості в цілому:

- Рівень 1 - Ринкові котирування цін на активному ринку по ідентичним активам або зобов'язанням (без будь-яких коригувань);
- Рівень 2 - Моделі оцінки, в яких істотні для оцінки справедливої вартості вхідні дані, що відносяться до найбільш низького рівня ієрархії, є прямо або побічно спостережуваними на ринку;
- Рівень 3 - Моделі оцінки, в яких істотні для оцінки справедливої вартості вхідні дані, що відносяться до найбільш низького рівня ієрархії, не є спостережуваними на ринку.

У разі активів і зобов'язань, які переоцінюються у фінансовій звітності на періодичній основі, Компанія визначає необхідність їх перенесення між рівнями джерел ієрархії, повторно аналізуючи класифікацію (на підставі вхідних даних найнижчого рівня, які є істотними для оцінки справедливої вартості в цілому) на кінець кожного звітного періоду.

2.2.6. Аванси видані та інша дебіторська заборгованість

Аванси видані відображаються за номінальною вартістю за вирахуванням накопичених збитків від знецінення, інші оборотні активи відображаються за номінальною вартістю за вирахуванням накопичених збитків від знецінення.

Знецінення авансів виданих визнається при наявності об'єктивних свідчень того, що погашення всієї суми заборгованості не відбудеться у встановлені договором терміни, в тому числі при отриманні інформації про істотні фінансові труднощі дебітора, можливості визнання дебітора банкрутом або ймовірності реорганізації дебітора, при відмові від постачання і т. д.

2.2.7. Грошові кошти і короткострокові депозити

Грошові кошти і короткострокові депозити включають залишки грошових коштів і депозити з первинною датою погашення не більше трьох місяців і спочатку визнаються за справедливою вартістю, а потім оцінюються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної ставки відсотка за вирахуванням збитків від знецінення.

Грошові кошти і короткострокові депозити в звіті про фінансовий стан включають готівкові кошти, банківські депозити до запитання і інші короткострокові високоліквідні інвестиції, термін погашення яких не перевищує трьох місяців і які відображені за справедливою вартістю.

Для цілей звіту про рух грошових коштів, грошові кошти та їх еквіваленти складаються з грошових коштів та короткострокових депозитів, згідно з визначенням вище, за вирахуванням непогашених банківських овердрафтів.

2.2.8. Запаси

Запаси оцінюються за найменшою з двох величин: вартістю придбання (собівартістю) та чистою вартістю реалізації. Собівартість сировини і готової продукції включає витрати, понесені при доставці кожного продукту до місця призначення і приведення його в належний стан. Чиста вартість реалізації визначається як передбачувана ціна продажу в ході звичайної діяльності, за вирахуванням очікуваних витрат на завершення виробництва і оцінених витрат на реалізацію.

Незавершене виробництво і готова продукція включають в себе вартість сировини і матеріалів, робочої сили і виробничих накладних витрат, що розподіляються пропорційно стадії завершення готової продукції.

Вартість вибуття розраховується за методом середньозваженої вартості.

Інвестиції в майбутні культури включають витрати на добрива і підготовку ґрунту для подальшої вегетації. Після посіву інвестиції визнаються як біологічні активи і відображаються за справедливою вартістю за вирахуванням витрат на продаж.

Результатами виробничого процесу є основні і побічні продукти. Побічні продукти, одержувані в процесі виробництва, оцінюються за чистою вартістю реалізації, і зменшують на цю величину вартість основного продукту.

2.2.9. Біологічні активи

Компанія класифікує тварин (переважно ВРХ) і незібраний урожай як біологічні активи.

Біологічні активи відображаються за справедливою вартістю за вирахуванням очікуваних витрат на реалізацію, за винятком тих випадків, коли справедливую вартість не можна визначити з достатньою мірою достовірності. Якщо справедлива вартість не може бути надійно оцінена, біологічні активи відображаються за вартістю придбання за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від знецінення. Витрати на реалізацію включають всі витрати, які будуть потрібні, щоб продати активи, в тому числі витрати, необхідні для доставки на ринок.

Різниця між справедливою вартістю за вирахуванням очікуваних витрат на продаж і виробничою собівартістю відображається як коригування вартості біологічних активів, які перебувають у запасах на кожну звітну дату.

Зміна цього коригування за період відображається як "Зміна справедливої вартості біологічних активів і сільськогосподарської продукції" в звіті про сукупний дохід.

Прибуток/ (збиток) від первісного визнання біологічних активів за справедливою вартістю за вирахуванням очікуваних витрат на продаж і зміни у справедливій вартості за вирахуванням очікуваних витрат на продаж на кожну наступну звітну дату відображається у звіті про сукупний дохід у період виникнення.

Компанія класифікує біологічні активи, як поточні або довгострокові залежно від середнього терміну корисного використання даної групи біологічних активів.

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

2.2.9. Біологічні активи (продовження)

Виходячи з вищевикладеної політики, основні групи біологічних активів і сільськогосподарської продукції, відображаються таким чином:

Біологічні активи

(i) Велика рогата худоба

Велика рогата худоба включає тварин, призначених для регенерації поголів'я, що вирощується для виробництва молока і м'ясної продукції. Справедлива вартість худоби визначається на основі ринкових цін поголів'я того ж віку, породи та генетичної цінності. Справедлива вартість великої рогатої худоби, для якої ринкові ціни недоступні і для якої альтернативні методи оцінки справедливої вартості є ненадійними, розраховується як поточна вартість чистих грошових потоків, дисконтована за поточною ринковою ставкою до податку.

(ii) Посіви

Справедлива вартість посівів розраховується як приведена вартість чистих грошових потоків, які будуть отримані від продажу зібраного врожаю, з урахуванням витрат і ризиків, які будуть понесені протягом решти процесу трансформації.

Сільськогосподарська продукція

(i) Врожай

Справедлива вартість врожаю визначається з урахуванням ринкових цін на момент збору врожаю.

2.2.10. Сільськогосподарська продукція

Компанія класифікує зібраний урожай як сільськогосподарську продукцію. Після збору врожаю сільськогосподарська продукція розглядається як запаси. Сільськогосподарська продукція визнається в звіті про фінансовий стан за справедливою вартістю за вирахуванням очікуваних витрат на продаж на момент збору врожаю. Для сільськогосподарської продукції, зібраної в звітному періоді, різниця між вартістю і справедливою вартістю за вирахуванням витрат на продаж в момент збору відображена в складі звіту про сукупний дохід, як "Зміна справедливої вартості біологічних активів і сільськогосподарської продукції".

2.2.11. Забезпечення і резерви

Забезпечення під майбутні виплати працівникам, забезпечення на врегулювання судових питань, забезпечення виплат податкових штрафів і забезпечення інших витрат і платежів визнаються в тих випадках, якщо у Компанії є конструктивні або дійсні юридичні зобов'язання, що виникли в результаті минулих подій, існує ймовірність, що для погашення зобов'язань буде потрібен відтік ресурсів, які втілюють у собі економічні вигоди і сума зобов'язань по ним може бути достовірно оцінена.

Забезпечення оцінюються за поточною вартістю витрат, які очікуються, що будуть понесені для погашення зобов'язань, за допомогою застосування ставки дисконтування, яка відображає вартість грошей у часі, і ризики, властиві цим зобов'язанням. Збільшення забезпечення з плином часу визнається за допомогою нарахування процентних витрат.

2.2.12. Податки

Єдиний податок

Відповідно до Податкового кодексу України сільськогосподарські компанії, що займаються виробництвом, переробкою та реалізацією сільськогосподарської продукції за певних умов можуть обирати реєстрацію в якості платника податку на прибуток або платника єдиного податку.

Сільськогосподарські виробники мають право подати заявку на реєстрацію в якості платників єдиного податку 4-ої групи, якщо вони відповідають таким вимогам:

- Частка виручки підприємства від сільськогосподарського виробництва (тобто від продажу вирощеної і обробленої продукції) від загальної частки його доходу дорівнює або перевищує 75 відсотків; і
- Ця сільськогосподарська продукція вирощувалася на землях, якими такі сільськогосподарські виробники володіють або орендують, а право власності та оренда були належним чином зареєстровані.

Компанія є платником єдиного податку четвертої групи.

Податок сплачується замість податку на прибуток, земельного податку, зборів за спеціальне використання водних ресурсів, зборів за здійснення деяких видів діяльності (в частині провадження торговельної діяльності). Сума єдиного податку розраховується як відсоток від умовної вартості всіх земельних ділянок (визначається державою) орендованих або яка належить платникові податків. Єдиний податок визнається як витрати при виникненні.

Податок на додану вартість (ПДВ)

У звітному періоді ПДВ стягувався за двома ставками: 20% – за операціями, здійсненими на українському внутрішньому ринку та під час імпорту товарів, робіт і послуг, та 0% – за операціями, пов'язаними з експортом товарів і наданням робіт або послуг, які будуть використовуватися за межами України.

Податкове зобов'язання платника ПДВ дорівнює загальній сумі ПДВ, нарахованої протягом звітного періоду, і виникає або на дату відвантаження товару замовнику, або на дату отримання платежу від клієнта в залежності від того, яка подія відбулася раніше. Податковий кредит з ПДВ - це сума, на яку платник податку має право зменшити свої зобов'язання по ПДВ в звітному періоді. Право на кредит з ПДВ виникає або на дату здійснення платежу постачальнику, або на дату отримання товару в залежності від того, яка подія відбулася раніше.

Різниця між податковим зобов'язанням і податковим кредитом є сумою ПДВ, що підлягає до сплати в бюджет чи відшкодуванню.

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

2.2.13. Визнання доходу

Реалізація

Дохід від реалізації виникає в ході звичайної діяльності Компанії. Дохід від реалізації визнається, коли контроль над товаром передається, тобто коли товари доставляються покупцю, покупець має повне право у відношенні товару, і не існує невиконаного зобов'язання, яке може вплинути на прийняття товару покупцем. Доставка відбувається, коли товари були відправлені в певне місце, ризики старіння і втрати були передані покупцеві, і або покупець прийняв товар відповідно до контракту, умови приймання минули, або Компанія має об'єктивні докази того, що всі критерії прийняття товару покупцем були виконані.

Дохід від реалізації за договорами з покупцями відображається в сумі ціни угоди за вирахуванням знижок, повернень і податків на додану вартість, експортних мит і інших аналогічних обов'язкових платежів. Ціна угоди - це сума винагороди, на яку Компанія розраховує отримати право в обмін на передачу контролю над об'єктами товарів або послугами покупцеві, за винятком сум, зібраних від імені третіх сторін. Компанія не очікує укладення будь-яких контрактів, в яких період між передачею об'єктових товарів або послуг покупцеві і оплатою покупцем перевищує один рік. Як наслідок, Компанія не коригує будь-які ціни угод для тимчасової вартості грошей.

Зазвичай продажі здійснюються з використанням кредитного терміну, який відповідає ринковій практиці, і, отже, торгова дебіторська заборгованість класифікується як оборотні активи. Дебіторська заборгованість визнається, коли товари доставлені або відправлені на основі умов поставки, оскільки це момент часу, коли відшкодування є безумовним, оскільки до настання терміну платежу потрібно тільки час. Контрактні активи несуттєві і тому не представлені окремо у фінансовій звітності.

Договірне зобов'язання - це зобов'язання організації передати товари або послуги покупцеві, за які організація отримала відшкодування від покупця. Зобов'язання за договором включаються до статті «Торгова та інша кредиторська заборгованість» як аванси від клієнтів.

Доходи від реалізації товарів відображаються в звіті про прибутки і збитки, коли значні ризики і вигоди, пов'язані з правом власності, передаються покупцеві. Дохід від реалізації не визнається, якщо існує значна невизначеність щодо відшкодування належної винагороди, пов'язаних з цим витрат або можливого повернення товару, а також в тих випадках, коли існує постійна участь керівництва щодо товарів, і сума виручки не може бути надійно оцінена.

2.2.14. Знецінення нефінансових активів

Балансова вартість нефінансових активів, крім запасів і біологічних активів, перевіряється на кожну звітну дату, щоб визначити, чи є які-небудь ознаки знецінення.

При наявності будь-яких ознак знецінення Компанія оцінює суму очікуваного відшкодування активу. Сума очікуваного відшкодування активу є найбільшою зі справедливої вартості активу або генеруючої одиниці (ОГГК) за вирахуванням витрат на продаж і його вартості у використанні і визначається для окремого активу, якщо актив не генерує надходження коштів, які значною мірою не залежать від інших активів або груп активів. Якщо балансова вартість активу або ОГГК перевищує його суму очікуваного відшкодування, актив вважається знеціненим і списується до суми очікуваного відшкодування. При оцінці цінності використання передбачувані майбутні потоки грошових коштів дисконтуються до їх поточної вартості з використанням ставки дисконтування до оподаткування, яка відображає поточну ринкову оцінку тимчасової вартості грошей і ризиків, властивих даному активу. При визначенні справедливої вартості за вирахуванням витрат на продаж враховуються останні ринкові операції, якщо такі є. Якщо такі транзакції не можуть бути ідентифіковані, використовується відповідна модель оцінки. Ці розрахунки підтверджуються оціночними коефіцієнтами, котируемими цінами на акції публічних дочірніх компаній або іншими доступними показниками справедливої вартості.

Компанія визначає суму знецінення, виходячи з докладних планів і прогнозних розрахунків, які готуються окремо для кожної ОГГК, до якої відносяться окремі активи. Ці плани і прогнозні розрахунки, як правило, складаються на п'ять років. Для більш тривалих періодів розраховуються довгострокові темпи зростання, які застосовуються щодо прогнозованих майбутніх грошових потоків після п'ятого року.

Збитки від знецінення діяльності, що триває (включаючи знецінення запасів) визнаються в звіті про прибутки і збитки в складі тих категорій витрат, які відповідають функції знеціненого активу, за винятком раніше переоцінених об'єктів нерухомості, коли переоцінка була визнана в складі іншого сукупного доходу. В цьому випадку збиток від знецінення також визнається у складі іншого сукупного доходу в межах суми раніше проведеної переоцінки.

На кожну звітну дату Компанія визначає, чи є ознаки того, що раніше визнані збитки від знецінення активу, за винятком гудвілу, більше не існують або зменшилися. Якщо такі ознаки є, Компанія розраховує суму очікуваного відшкодування активу або ОГГК. Раніше визнані збитки від знецінення відновлюються тільки в тому випадку, якщо мала місце зміна в оцінці, яка використовувалася для визначення суми очікуваного відшкодування активу з часу останнього визнання збитку від знецінення. Відновлення обмежене таким чином, що балансова вартість активу не перевищувала суми його очікуваного відшкодування, а також не може перевищувати балансову вартість, за вирахуванням амортизації, по якій даний актив визнавався б у випадку, якщо в попередні роки не був би визнаний збиток від знецінення. Таке відновлення вартості визнається в звіті про прибутки і збитки, за винятком випадків, коли актив враховується за переоціненою вартістю. В останньому випадку відновлення вартості враховується як дооцінка.

2.2.15. Оренда

Компанія як орендар

Договір є орендним чи містить оренду, якщо він передає право контролювати користування ідентифікованим активом протягом певного періоду часу в обмін на компенсацію.

Як практичний прийом, Компанія вирішила, за класом базового активу, не розмежовувати компоненти, що не пов'язані з орендою та оренди, а натомість обліковувати кожний компонент оренди та будь-які пов'язані з ним компоненти, що не пов'язані з орендою, як єдиний компонент оренди.

Компанія визнає орендні платежі, як витрати на прямолінійній основі протягом строку оренди для договорів оренди які є короткостроковими (строк оренди до 12 місяців). Прийнято рішення застосовувати це виключення для всіх видів базових активів. Виключення застосовується також для оренди, за якою базовий актив є малоцінним (вартість нового активу становить менше 120 тис. грн.).

Первісна оцінка активу з права користування

На дату початку оренди Компанія оцінює актив з права користування за собівартістю.

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

2.2.15. Оренда (продовження)

Собівартість активу з права користування складається з:

- суми первісної оцінки орендного зобов'язання;
- будь-яких орендних платежів, здійснених на, або до дати початку оренди, за вирахуванням отриманих стимулів до оренди;
- будь-які первісні прямі витрати, понесені орендарем;
- оцінку витрат, які будуть понесені орендарем у процесі демонтажу та переміщення базового активу, відновлення місця, на якому він розташований, або відновлення базового активу до стану, що вимагається умовами оренди.

Первісна оцінка орендного зобов'язання

На дату початку оренди Компанія оцінює орендне зобов'язання за теперішньою вартістю орендних платежів, не сплачених на таку дату. Орендні платежі дисконтуються, застосовуючи ставку відсотка в оренді, якщо таку ставку можна легко визначити.

Якщо таку ставку не можна легко визначити, то орендар застосовує ставку додаткових запозичень Компанії.

Ставка додаткових запозичень - ставка відсотка, яку Компанія сплатила б, щоб позичити на подібний строк та з подібним забезпеченням кошти, які необхідні для того, щоб отримати актив, за вартістю подібний до активу з права користування за подібних економічних умов.

На дату початку оренди орендні платежі, включені в оцінку орендного зобов'язання, складаються з вказаних далі платежів за право використання базового активу протягом строку оренди, які не були сплачені на дату початку оренди:

- фіксовані платежі, в тому числі по суті фіксовані платежі, за вирахуванням будь-яких стимулів до оренди, що підлягають отриманню;
- змінні орендні платежі, які залежать від індексу чи ставки, первісно оцінені з використанням такого індексу чи ставки на дату початку оренди;
- сум, що, як очікується, будуть сплачені орендарем за гарантіями ліквідаційної вартості;
- ціну виконання можливості придбання, якщо орендар обґрунтовано впевнений у тому, що він скористається такою;
- платежі в рахунок штрафів за припинення оренди, якщо строк оренди відображає реалізацію орендарем можливості припинення оренди.

Змінні орендні платежі, що залежать від індексу або ставки, включають, наприклад, платежі, пов'язані з індексом споживчих цін, платежі, пов'язані з еталонною ставкою відсотка (такою як LIBOR), або платежі, які змінюються зі змінами ринкових орендних ставок.

Подальша оцінка активу з права користування

Після дати початку оренди орендар оцінює актив з права користування, застосовуючи модель собівартості:

- з вирахуванням будь-якої накопиченої амортизації та будь-яких накопичених збитків внаслідок зменшення корисності;
- з коригуванням на будь-яку переоцінку орендного зобов'язання.

Амортизація нараховується із застосуванням вимог МСБО 16 Основні засоби, з урахуванням наступного:

- якщо оренда передає право власності на базовий актив орендарю наприкінці строку оренди, або
- якщо собівартість активу з права користування відображає той факт, що орендар скористається можливістю його придбати, то орендар має амортизувати актив з права користування від дати початку оренди і до кінця строку корисного використання базового активу.

В інших випадках орендар має амортизувати актив з права користування з дати початку оренди до більш ранньої з двох таких дат: кінець строку корисного використання активу з права користування та кінець строку оренди.

Подальша оцінка орендного зобов'язання

Після дати початку оренди орендар оцінює орендне зобов'язання:

- збільшуючи балансову вартість з метою відобразити процент за орендним зобов'язанням;
- зменшуючи балансову вартість з метою відобразити здійснені орендні платежі;
- переоцінюючи балансову вартість з метою відобразити будь-які переоцінки або модифікації оренди, або з метою відобразити переглянуті по суті фіксовані орендні платежі.

Після дати початку оренди орендар визнає у прибутку або збитку, окрім випадків, коли ці витрати включаються в балансову вартість іншого активу, застосовуючи інші відповідні стандарти:

- проценти за орендним зобов'язанням;
- змінні орендні платежі, не включені в оцінку орендного зобов'язання у тому періоді, у якому сталася подія чи умови, які спричинили здійснення таких платежів.

Переоцінка орендного зобов'язання

Після дати початку оренди орендар визнає суму переоцінки орендного зобов'язання як коригування активу з права користування. Однак якщо балансова вартість активу з права користування зменшилася до нуля і відбувається подальше зменшення оцінки орендного зобов'язання, то орендар визнає будь-яку решту суми переоцінки у прибутку або збитку.

Орендар переоцінює орендне зобов'язання, дисконтуючи переглянуті орендні платежі з використанням переглянутої ставки дисконту, якщо виконується будь-яка з таких двох умов:

- змінився строк оренди. Орендар визначає переглянуті орендні платежі на основі переглянутого строку оренди; або
- змінилася оцінка можливості придбання базового активу. Орендар має визначити переглянуті орендні платежі з метою відобразити зміну сум, що мають бути сплачені у разі використання можливості придбання.

**ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року**

2.2.15. Оренда (продовження)

Компанія переоцінює орендні зобов'язання шляхом дисконтування переглянутих орендних платежів, якщо змінилися майбутні орендні платежі внаслідок зміни індексу або ставки, які були використані для визначення таких платежів. Компанія переоцінює орендні зобов'язання з метою відобразити ці переглянуті орендні платежі лише тоді, коли змінилися грошові потоки (тобто, коли починає діяти коригування орендних платежів). Компанія визначає переглянуті орендні платежі для решти строку оренди на основі переглянутих договірних платежів.

Вплив на облік орендодавця

Орендодавець класифікує оренду як фінансову чи операційну та обліковує ці два типи оренди по-різному. Фінансовою орендою є оренда за якою до орендаря перейшли практично всі ризики і вигоди від володіння активом, строк оренди складає більше половини строку корисного використання та дисконтована вартість орендних платежів практично дорівнює справедливій вартості активу. В такому випадку актив списується з балансу, натомість визнається дебіторська заборгованість за переданим в оренду активом. Якщо ознаки фінансової оренди відсутні, то оренда вважається операційною. Актив продовжує обліковуватись в складі основних засобів та амортизуватися. Орендні платежі відображаються в складі операційних доходів на рівномірній основі.

2.2.16. Державні субсидії (дотації)

Українське законодавство передбачає цілий ряд різних субсидій і податкових пільг для компаній, що займаються сільськогосподарською діяльністю. Є гранти і пільги, встановлені Верховною Радою (Парламентом), а також Міністерством аграрної політики і продовольства, Міністерством фінансів, Державним агентством водних ресурсів, митними органами та місцевими адміністраціями.

Державні субсидії визнаються, якщо є достатня впевненість в тому, що субсидія буде отримана і всі супутні умови будуть виконані. Державні субсидії визнаються як доходи на систематичній основі протягом періодів відображення витрат, для компенсації яких вони призначені. Компанія визнає ці субсидії в періоді отримання в зв'язку з невизначеністю щодо сум та термінів надходження субсидій і відображає в складі інших операційних доходів.

Державні субсидії, пов'язані з рослинництвом та тваринництвом

У 2019 і 2018 роках найбільша частка бюджетних субсидій була виділена на підтримку тваринництва: держава платить субсидію в розмірі 750 грн. на кожну корову, яка утримується станом на 1 січня і 1 липня. У разі подальшого зменшення поголів'я корів субсидія повинна бути повернута.

Часткова компенсація витрат на фінансування та інші субсидії

Сільгоспвиробники мають право на компенсацію фінансових витрат, понесених за банківськими кредитами і позиками відповідно до Закону "Про Державний бюджет України". Умови отримання, процедура і порядок проведення тендерів про такі субсидії визначаються і контролюються Міністерством аграрної політики та продовольства України.

У зв'язку з тим, що компенсацію відсотків та інші субсидії Компанія отримує тільки тоді, коли державний бюджет дозволяє, - вони відображаються за касовим методом у складі інших операційних доходів або фінансових доходів в залежності від класифікації пов'язаних з цим витрат.

Інші державні субсидії визнаються в той момент, коли приймається рішення про виплату сум Компанії.

Державні субсидії не визнаються, поки немає обґрунтованої впевненості в тому, що Компанія буде дотримуватися умов їх надання.

2.2.17. Умовні активи і зобов'язання

Умовні зобов'язання не визнаються у фінансовій звітності, але розкриваються в примітках, за винятком тих випадків, коли ймовірність відтоку ресурсів, що втілюють економічні вигоди, є незначною.

Компанія постійно аналізує умовні зобов'язання на предмет визначення ймовірності погашення умовних зобов'язань. Якщо погашення зобов'язання, яке раніше характеризувався як умовне, стає можливим, то Компанія у фінансовій звітності відображає забезпечення за той період, в якому погашення даного зобов'язання стало можливим.

Умовні активи не визнаються у фінансовій звітності, але розкриваються в примітках в тому випадку, якщо існує достатня ймовірність отримання від них економічних вигод.

2.2.18. Розподіл дивідендів

Сума, що підлягає виплаті учасникам Компанії у вигляді дивідендів, визнається зобов'язанням у фінансовій звітності Компанії в той період, в якому дивіденди були затверджені учасниками Компанії.

2.2.19. Витрати і доходи за позиками

Витрати на позики, безпосередньо пов'язані з придбанням, будівництвом або виробництвом активу, який обов'язково вимагає тривалого періоду часу для його підготовки до використання у спосіб, визначений Компанією або до продажу, капіталізуються як частина первісної вартості такого активу. Всі інші витрати на позики відносяться на витрати в тому звітному періоді, в якому вони були понесені. Витрати на позики включають в себе виплату відсотків та інші витрати, понесені Компанією в зв'язку з позиковими коштами. Процентний дохід визнається в звіті про прибутки і збитки по мірі виникнення у складі фінансових доходів.

2.2.20. Витрати

Витрати обліковуються за методом нарахування.

3. Критичні судження і облікові оцінки, необхідні для застосування облікової політики

Підготовка фінансової звітності відповідно до МСФЗ вимагає від керівництва формування суджень, оцінок і припущень, які впливають на застосування облікової політики в частині визнання активів і зобов'язань, доходів і витрат, а також на розкриття інформації про умовні зобов'язання. Розрахунки і пов'язані з ними припущення ґрунтуються на попередньому досвіді і різних інших, що застосовуються за обставинами, факторах, на підставі яких розраховується залишкова вартість активів і зобов'язань, яка не є очевидною з інших джерел. Незважаючи на те, що ці розрахунки ґрунтуються на обізнаності Керівництва про поточні події і діяльності, реальні результати можуть в кінцевому підсумку відрізнятись від цих розрахунків. Найбільш важливими є такі припущення:

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

3. Критичні судження і облікові оцінки, необхідні для застосування облікової політики (продовження)

Відповідно до МСБО 1 «Подання фінансової звітності», Компанія обліковує і презентує операції та інші події у відповідності до їх сутності та економічних обставин, а не тільки у відповідності з юридичною формою.

В процесі застосування облікової політики Компанії керівництво робить судження, оцінки і припущення щодо балансової вартості активів і зобов'язань, які не можуть бути визначені з інших джерел. Оцінки та відповідні припущення базуються на історичному досвіді та інших факторах, що вважаються обґрунтованими за існуючих обставин. Однак невизначеність щодо цих припущень і оцінок може призвести до результатів, які можуть вимагати суттєвих коригувань балансової вартості активів або зобов'язань, стосовно яких робляться подібні припущення й оцінки, у майбутньому.

Оцінки і базові припущення переглядаються на постійній основі. Зміни в оцінках визнаються в тому періоді, в якому оцінка була переглянута, якщо зміна впливає тільки на цей період, або в періоді перегляду і в майбутніх періодах, якщо зміна впливає як на поточні, так і на майбутні періоди.

3.1. Судження

В процесі застосування облікової політики керівництво зробило наступні судження, окрім тих, що включають оцінки, які мають найбільший вплив на фінансову звітність:

Ризик недотримання податкового та іншого законодавства

Українське законодавство та нормативні акти з питань оподаткування та інших регуляторних питань, включаючи валютне та митне законодавство, продовжує змінюватись. Законодавство та нормативні акти не завжди точно сформульовані і можуть по-різному тлумачитись місцевими, регіональними та національними органами влади. Випадки непослідовного тлумачення законодавства є непоодинокими, відповідно, позиція, яку може зайняти орган влади чи суд з деяких питань, не є чітко визначеною та заздалегідь передбачуваною. Керівництво вважає, що тлумачення відповідного законодавства, яке воно використало, є правильним і Компанія дотримувалась усіх вимог нормативних актів в частині нарахування та сплати податків.

Судові розгляди

Керівництво Компанії приділяє значну увагу оцінці та визнанню забезпечення і можливих умовних зобов'язань, пов'язаних з поточними судовими розглядами і іншими неврегульованими позовами, а також іншими умовними зобов'язаннями. Судження необхідні для оцінки вірогідності виникнення зобов'язань і для кількісної оцінки вірогідного інтервалу остаточної суми зобов'язань. Через властиву процесу оцінки невизначеність, фактичні збитки можуть відрізнитись від первісно оціненого забезпечення. Оцінки можуть змінюватись залежно від отримання нової інформації. При оцінці ймовірності задоволеного позову проти Компанії або виникненні матеріальних зобов'язань, а також при визначенні вірогідних сум остаточних розрахунків або зобов'язань необхідні судження керівництва. Через невизначеність, властивій процесу оцінки, фактичні витрати можуть відрізнитись від початкових розрахунків. Такі попередні оцінки можуть змінюватись в міру надходження нової інформації, отриманої від внутрішніх фахівців Компанії, якщо такі є, або від третіх сторін, таких, як юрисконсульти та адвокати. Перегляд таких оцінок може мати значний вплив на майбутні результати операційної діяльності.

3.2. Оцінки та припущення

Основні припущення щодо майбутнього та інші основні джерела невизначеності оцінок на звітну дату, які можуть призвести до істотного коригування балансової вартості активів та зобов'язань протягом наступного фінансового року, розглядаються нижче.

Справедлива вартість біологічних активів

У зв'язку з відсутністю активного ринку, як визначено в МСФЗ (IAS) 41 "Сільське господарство", для визначення справедливої вартості активів рослинництва розрахована приведена вартість чистих грошових потоків, очікуваних від цього активу, дисконтованих за поточною ринковою ставкою. Справедлива вартість біологічних активів визначалася фахівцями Компанії. Справедлива оцінка проводиться відповідно до МСФЗ (IFRS) 13 "Оцінка справедливої вартості".

Біологічні активи відображаються за справедливою вартістю за вирахуванням витрат на продаж. Компанія оцінює справедливу вартість біологічних активів на основі наступних основних припущень:

- Середній продуктивний термін життя великої рогатої худоби, призначеного для виробництва молока;
- Середній вихід м'яса;
- Ринкові ціни на поголів'я аналогічного віку, породи та генетичної цінності або ціни за недавніми угодами для аналогічного активу, якщо немає активного ринку;
- Очікувана врожайність сільськогосподарських культур;
- Передбачувані майбутні ціни реалізації;
- Прогнозовані витрати на виробництво і витрати на продаж;
- Ставка дисконтування.

Хоча деякі з цих припущень використовуються на підставі опублікованих ринкових даних, більшість з цих припущень ґрунтуються на історичних і прогнозованих результатах Компанії (Примітка 15).

Справедлива вартість сільськогосподарської продукції

Менеджмент визначає справедливу вартість сільськогосподарської продукції на підставі цін на активному ринку відповідно до вимог МСФЗ (IFRS) 13 "Оцінка справедливої вартості". Крім того, витрати на продаж на момент збору врожаю оцінюються і віднімаються з справедливої вартості. Справедлива вартість за вирахуванням витрат на продаж визнається балансовою вартістю запасів на дату збору врожаю.

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

3.2. Оцінки та припущення (продовження)

Оцінка очікуваних кредитних збитків

Вимірювання очікуваних кредитних збитків (ОКЗ або ECL) є важливою оцінкою, яка включає методологію визначення, моделей і введення даних. Компанія регулярно розглядає і перевіряє моделі і вихідні дані для моделей, щоб зменшити будь-які відмінності між оцінками очікуваних кредитних збитків і фактичними збитками по кредитах.

Сума ОКЗ чутлива до зміни обставин та прогнозованої інформації. Минулий досвід кредитних збитків Компанії та прогнозна інформація можуть не відповідати фактичному ризику дефолту покупця у майбутньому.

Запаси за чистою вартістю реалізації

Керівництво оцінює необхідність списання вартості запасів до їхньої чистої вартості реалізації з урахуванням цін після закінчення періоду та цілей, для яких призначені запаси. Якщо вартість запасів не підлягає повному відшкодуванню, балансова вартість таких запасів коригується до їхньої чистої вартості реалізації.

Строки корисного використання нематеріальних активів і основних засобів

Амортизація основних засобів та нематеріальних активів нараховується протягом строку їх корисного використання. Оцінка строків корисного використання об'єктів основних засобів залежить від професійного судження керівництва. При визначенні строків корисного використання активів керівництво враховує очікуваний спосіб використання активів, їх фізичний знос та моральне знецінення, а також умови, за яких будуть експлуатуватися дані активи. Зміна будь-яких з цих чинників може призвести до коригування майбутніх норм амортизації.

Строки корисного використання основних засобів та нематеріальних активів переглядаються щороку. У разі змін очікуваних строків корисного використання активів, суми нарахованої амортизації змінюються перспективно. Фактичні строки корисного використання можуть відрізнятись від оцінки управлінського персоналу Компанії.

Податок на додану вартість (ПДВ) до відшкодування

Сума ПДВ до відшкодування переглядається на кожну звітну дату та зменшується, якщо більше не існує ймовірності отримання відшкодування ПДВ. Керівництво Компанії вважає, що сума заборгованості Держави буде або погашена грошовими коштами, або зарахована в рахунок зобов'язань з ПДВ, пов'язаного з продажами на внутрішніх ринках.

Оренда - оцінка ставки залучення додаткових позикових коштів

Компанія не може легко визначити ставку відсотка, закладену в договорі оренди, тому вона використовує ставку залучення додаткових позикових коштів для оцінки зобов'язань по оренді. Ставка залучення додаткових позикових коштів - це ставка відсотка, за якою Компанія могла б залучити на аналогічний термін позикові кошти, які необхідні для отримання активу з вартістю, аналогічною вартості активу в формі права користування в аналогічних економічних умовах. Таким чином, ставка залучення додаткових позикових коштів відображає відсоток, який Компанія «повинна була б заплатити», і його визначення вимагає використання розрахункових оцінок, якщо ставки відсотка відсутні або якщо ставки необхідно коригувати для відображення умов оренди. Компанія визначає ставку залучення додаткових позикових коштів з використанням спостережуваних вихідних даних (таких як ринкові ставки відсотка), при їх наявності, і використовує певні розрахункові оцінки, специфічні для організації (наприклад, індивідуальний кредитний рейтинг).

4. Стандарти та інтерпретації, які були випущені, але поки що не набрали чинності

Компанія не застосовувала наступні МСФЗ та Інтерпретації до МСФЗ та МСБО, які були опубліковані, але не набрали чинності:

МСФЗ 17 «Страхові контракти». МСФЗ 17 встановлює принципи визнання, оцінки та подання страхових контрактів, замінюючи при цьому МСФЗ 4 Страхові контракти.

МСФЗ 17 окреслює загальну модель модифіковану для страхових контрактів з прямою участю, описану як підхід з перемінною оплатою. Загальну модель можна спрощувати за умови відповідності деяким критеріям через оцінювання зобов'язання на решту періоду покриття з використанням розподілу страхової премії.

Загальна модель використовує поточні припущення для оцінки суми, часу та невизначеності майбутніх грошових потоків, а також вимірює вартість такої невизначеності. Вона також враховує ринкову ставку відсотка та вплив опцій власників полісів та гарантій.

Стандарт набуває чинності для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2021 року або пізніше, при цьому дозволяється дострокове застосування. Він застосовується ретроспективно, окрім випадків, коли це непрактично, в таких випадках застосовується модифікований ретроспективний підхід або підхід за справедливою вартістю. Проект для обговорення Зміни в МСФЗ 17 розглядає проблемні питання щодо впровадження, ідентифіковані після публікації МСФЗ 17. Однією з головних запропонованих змін є відкладення дати початку застосування МСФЗ 17 на один рік, тобто для періодів, що починаються 1 січня 2022 року або пізніше.

Перехідні вимоги вказують, що датою першого застосування є початок річного звітного періоду, в якому Компанія вперше застосовує стандарт, а перехідною датою є початок періоду, що безпосередньо передує даті першого застосування.

МСФЗ 10 «Консолідована фінансова звітність» та МСБО 28 «Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства» - Продаж або внесок активів між інвестором та асоційованою компанією чи спільним підприємством. Поправки розглядають протиріччя між МСФЗ 10 і МСБО 28, в частині обліку втрати контролю над дочірньою компанією, яка продається асоційованій компанії або спільному підприємству або вноситься в них. Поправки роз'яснюють, що прибутки, які виникають в результаті продажу або внеску активів, що представляють собою бізнес, згідно з визначенням в МСФЗ 3, в угоді між інвестором і його асоційованою компанією чи спільним підприємством, визнаються в повному обсязі. Однак прибутки чи збитки, які виникають в результаті продажу або внеску активів, які не становлять собою бізнес, визнаються тільки в межах часток участі, наявних у інших, ніж компанія інвестора в асоційованій компанії чи спільному підприємстві. Рада з МСФЗ відклала дату вступу в силу цієї поправки на невизначений термін, але дозволяється дострокове застосування перспективно.

Зміни в МСФЗ 3 «Визначення бізнесу» - Зміни уточнюють, що, хоча бізнес зазвичай має вихід якоїсь продукції, це не є необхідним для того, щоб сукупність видів діяльності та активи кваліфікувались як бізнес. Для того, щоб вважатись бізнесом, діяльність та активи повинні включати, як мінімум, вхід чогось та матеріальний процес, що разом створюють можливість створення вихідної продукції. Наводяться додаткові поради для визначення, чи було створено матеріальний процес.

Зміни також впроваджують як опцію тест концентрації, який дозволяє виконати спрощену оцінку, чи є сукупність видів діяльності та активи бізнесом, чи ні. За цим опційним тестом концентрації, створена сукупність видів діяльності та активи не вважаються бізнесом, якщо майже вся справедлива вартість валових активів є сконцентрованою в одному активі, який можна ідентифікувати, або групі аналогічних активів. Зміни застосовуються ретроспективно для всіх об'єднань бізнесу та придбань активів, у яких дата придбання припадає на перший річний звітний період, що починається 1 січня 2020 року або пізніше; при цьому допускається дострокове застосування.

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

4. Стандарти та інтерпретації, які були випущені, але поки що не набрали чинності (продовження)

Зміни МСБО 1 та МСБО 8 «Визначення суттєвості» - Зміни націлені на покращення зрозумілості визначення суттєвості в МСБО 1 та не змінює концепцію суттєвості в МСФЗ. Концепція 'маскування' суттєвої інформації несуттєвою включена в нове визначення. Поріг суттєвості, який впливає на користувачів, змінено з «може вплинути» на «можна вмотивовано вважати таким, що може вплинути».

Визначення суттєвості в МСБО 8 замінено посиланням на визначення суттєвості в МСБО 1. Окрім того, РМСБО внесла зміни в інші стандарти та Концептуальну Основу, де міститься визначення суттєвості чи посилання на термін «суттєвість» для забезпечення послідовності. Зміни застосовуються ретроспективно для річних періодів, що починаються 1 січня 2020 року або пізніше; при цьому допускається дострокове застосування.

Зміни до Посилань на Концептуальну Основу в МСФЗ. Разом з переглянутою Концептуальною Основою, яка набула чинності після публікації 29 березня 2018 року, РМСБО також видала Зміни до посилань на Концептуальну Основу в МСФЗ. Цей документ містить зміни до МСФЗ 2, МСФЗ 3, МСФЗ 6, МСФЗ 14, МСБО 1, МСБО 8, МСБО 34, МСБО 37, МСБО 38, IFRIC 12, IFRIC 19, IFRIC 20, IFRIC 22, та SIC-32.

При цьому не всі зміни оновлюють ці стандарти щодо посилань та цитат концептуальної основи так, щоб вони посилались на переглянуту Концептуальну Основу. Деякі стандарти оновлено для розуміння, на яку версію Концептуальної Основи вони посилаються (Концептуальну Основу, прийняту РМСБО в 2001, Концептуальну Основу РМСБО від 2010, чи нову переглянуту Концептуальну Основу від 2018), або зазначення, що визначення в стандарті не оновлювались відповідно до нових визначень, наведених в переглянутій Концептуальній Основі.

Зміни, які є оновленням, є чинними для річних періодів, що починаються 1 січня 2020 року або пізніше, при цьому допускається дострокове застосування.

5. Перше застосування міжнародних стандартів фінансової звітності

Для всіх попередніх звітних періодів, включаючи рік, що закінчився 31 грудня 2018 року, Компанія готувала фінансову звітність відповідно до Національних стандартів бухгалтерського обліку (НСБО). Фінансові звіти за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року, вперше підготовлені відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ).

Складаючи цю фінансову звітність, початковий баланс був підготовлений станом на 1 січня 2018 року - дату переходу Компанії на МСФЗ.

Узгодження сукупного доходу Компанії за рік, що закінчився 31 грудня 2018 року:

		НП(С)БО	Коригування	МСФЗ
		Рік, що закінчився	Рік, що закінчився	Рік, що закінчився 31
		31 грудня 2018	31 грудня 2018	грудня 2018
ДОХІД ВІД РЕАЛІЗАЦІЇ	A	1,968,258	5,402	1,973,660
СОБІВАРТІСТЬ РЕАЛІЗАЦІЇ	B	(1,606,542)	(954)	(1,607,496)
ЧИСТИЙ ДОХІД ВІД ЗМІНИ СПРАВЕДЛИВОЇ ВАРТОСТІ БІОЛОГІЧНИХ АКТИВІВ І СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ	B	13,758	192,306	206,064
ВАЛОВИЙ ДОХІД		375,474	196,754	572,228
Інші операційні доходи	A	25,655	(15,699)	9,956
Адміністративні витрати		(101,103)	-	(101,103)
Витрати на збут		(178,119)	-	(178,119)
Інші операційні витрати	A	(59,170)	444	(58,726)
ОПЕРАЦІЙНИЙ ПРИБУТОК		62,737	181,499	244,236
Фінансові витрати	B	(13,254)	(137,305)	(150,559)
Фінансові доходи	A	-	10	10
Інші доходи / (витрати)	A	(15,383)	15,383	-
Доходи / (витрати) від курсових різниць, нетто	A	-	(2,261)	(2,261)
ПРИБУТОК ДО ОПОДАТКУВАННЯ		34,100	57,326	91,426
ВИТРАТИ ПО ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК		-	-	-
Прибуток		34,100	57,326	91,426
ІНШИЙ СУКУПНИЙ ДОХІД		-	-	-
РАЗОМ СУКУПНИЙ ДОХІД, ЗА ВИРАХУВАННЯМ ПОДАТКІВ		34,100	57,326	91,426
ЧИСТИЙ ПРИБУТОК		34,100	57,326	91,426
СУКУПНИЙ ДОХІД		34,100	57,326	91,426

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

5. Перше застосування міжнародних стандартів фінансової звітності (продовження)

Узгодження капіталу Компанії станом на 1 січня 2018 року:

		НП(С)БО 01.01.2018	Коригування 01.01.2018	МСФЗ 01.01.2018
АКТИВИ				
<i>НЕОБОРОТНІ АКТИВИ:</i>				
Основні засоби	Г, Д	646,704	81,482	728,186
Право користування активами	Е	-	723,192	723,192
Незавершені капітальні інвестиції	Г	78,765	(78,765)	-
Нематеріальні активи		5,022	-	5,022
Необоротні біологічні активи	Б	17,306	5,205	22,511
Інвестиції		211	-	211
Разом необоротні активи		748,008	731,114	1,479,122
<i>ОБОРОТНІ АКТИВИ:</i>				
Запаси	Є, Ж	1,088,149	(91,998)	996,151
Оборотні біологічні активи	Б	14,298	48,780	63,078
Торгова дебіторська заборгованість	З, Ж	162,605	(636)	161,969
Аванси видані та інші оборотні активи	Д	367,480	(76,895)	290,585
Податки до відшкодування і передоплати за податками	Ж	6,047	3,432	9,479
Грошові кошти та короткострокові депозити		56,474	-	56,474
Разом оборотні активи		1,695,053	(117,317)	1,577,736
Необоротні активи та групи вибуття	Ж	235	(235)	-
РАЗОМ АКТИВІВ		2,443,296	613,562	3,056,858
КАПІТАЛ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ				
<i>КАПІТАЛ</i>				
Статутний капітал		13,048	-	13,048
Капітал у дооцінках	Ж	1,288	(1,288)	-
Нерозподілений прибуток		1,780,571	(108,560)	1,672,011
Разом капітал		1,794,907	(109,848)	1,685,059
<i>ДОВГОСТРОКОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ</i>				
Довгострокові займи		51,042	-	51,042
Довгострокові зобов'язання з фінансової оренди	Ж	10,532	(10,532)	-
Довгострокові зобов'язання з оренди	Е	-	698,929	698,929
Разом довгострокові зобов'язання		61,574	688,397	749,971
<i>КОРОТКОСТРОКОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ</i>				
Поточні зобов'язання за довгостроковими позиками	Ж	45,822	(17,156)	28,666
Короткострокові займи		561	-	561
Торгова кредиторська заборгованість та аванси отримані	Ж	44,507	(317)	44,190
Інші поточні зобов'язання	Ж	495,925	534	496,459
Зобов'язання з оренди	Е	-	51,952	51,952
Разом короткострокові зобов'язання		586,815	35,013	621,828
РАЗОМ КАПІТАЛ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		2,443,296	613,562	3,056,858

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

5. Перше застосування міжнародних стандартів фінансової звітності (продовження)

Узгодження капіталу Компанії станом на 31 грудня 2018 року:

		НП(С)БО 31.12.2018	Коригування 31.12.2018	МСФЗ 31.12.2018
АКТИВИ				
<i>НЕОБОРОТНІ АКТИВИ:</i>				
Основні засоби	Г, Д	793,658	68,822	862,480
Право користування активами	Е	-	757,343	757,343
Незавершені капітальні інвестиції	Г	67,049	(67,049)	-
Нематеріальні активи		9,678	-	9,678
Необоротні біологічні активи	Б	20,813	4,891	25,704
Інвестиції		218	-	218
Разом необоротні активи		891,416	764,007	1,655,423
<i>ОБОРОТНІ АКТИВИ:</i>				
Запаси	Є, Ж	1,503,172	59,822	1,562,994
Оборотні біологічні активи	Б	22,331	15,768	38,099
Торгова дебіторська заборгованість	З, Ж	114,509	(6,269)	108,240
Аванси видані та інші оборотні активи	Д	240,727	(80,173)	160,554
Податки до відшкодування і передоплати за податками	Ж	24,926	5,303	30,229
Грошові кошти та короткострокові депозити		16,165	-	16,165
Разом оборотні активи		1,921,830	(5,549)	1,916,281
Необоротні активи та групи вибуття	Ж	270	(270)	-
РАЗОМ АКТИВІВ		2,813,516	758,188	3,571,704
КАПІТАЛ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ				
<i>КАПІТАЛ</i>				
Статутний капітал		13,048	-	13,048
Капітал у дооцінках	Ж	1,288	(1,288)	-
Додатковий капітал	Ж	696	(696)	-
Нерозподілений прибуток		1,648,464	(20,028)	1,628,436
Разом капітал		1,663,496	(22,012)	1,641,484
<i>ДОВГОСТРОКОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ</i>				
Довгострокові займи	Ж	90,187	7,710	97,897
Довгострокові зобов'язання з оренди	Е	-	740,315	740,315
Разом довгострокові зобов'язання		90,187	748,025	838,212
<i>КОРОТКОСТРОКОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ</i>				
Поточні зобов'язання за довгостроковими позиками	Ж	67,579	(7,710)	59,869
Короткострокові займи		114,314	-	114,314
Торгова кредиторська заборгованість та аванси отримані	Ж	285,076	(4,910)	280,166
Інші поточні зобов'язання	Ж	592,864	(1,614)	591,250
Зобов'язання з оренди	Е	-	46,409	46,409
Разом короткострокові зобов'язання		1,059,833	32,175	1,092,008
РАЗОМ КАПІТАЛ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		2,813,516	758,188	3,571,704

Коригування А - Класифікація та згортання доходів та витрат

Через різні підходи в П(с)БО та МСФЗ щодо класифікації витрат, а також щодо згортання доходів та витрат від таких операцій як, наприклад, реалізація запасів, вибуття необоротних активів, відображення курсових різниць, у звіті про сукупний дохід відображена відповідна перекласифікація між видами витрат, а також згортання інших доходів з іншими витратами.

Коригування Б - відображення біологічних активів та зібраного врожаю за справедливою вартістю;

Коригування В - відображення фінансових доходів / витрат за фінансовими інструментами;

Коригування Г - перекласифікація незавершених капітальних інвестицій до складу основних засобів;

Коригування Д - Передплати за необоротні активи

У ході діяльності, Компанія здійснювала передплати постачальникам за необоротні активи. Відповідно до П(с)БО такі передплати були відображені у складі дебіторської заборгованості за виданими авансами. Відповідно до МСФЗ такі передплати відображаються у складі незавершених капітальних інвестицій, тому на дату переходу відповідна сума була рекласифікована зі складу дебіторської заборгованості за виданими авансами до складу незавершених капітальних інвестицій.

Коригування Е - Оренда

Застосування МСФЗ 16 до обліку оренди

Коригування Є - відображення запасів згідно МСФЗ 2;

Коригування Ж - Інші коригування

Інші коригування виникли через різні підходи до презентації активів та зобов'язань у формах фінансової звітності за П(с)БО та МСФЗ.

Коригування З - застосування IFRS 9 до фінансових активів;

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

6. Дохід від реалізації

Дохід від реалізації за рік, що закінчився 31 грудня, був представлений таким чином:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Дохід від реалізації готової продукції		
Дохід від реалізації сільськогосподарської продукції	1,659,395	746,203
Дохід від реалізації цукру і побічних продуктів цукрового виробництва	876,383	827,859
Дохід від реалізації молока	76,399	65,476
Дохід від реалізації тварин і продукції тваринництва	15,870	8,315
Дохід від реалізації іншої готової продукції	30,666	2,275
	<u>2,658,713</u>	<u>1,650,128</u>
Дохід від реалізації товарів	306,849	134,936
Дохід від реалізації робіт і послуг	170,310	188,596
Разом:	<u>3,135,872</u>	<u>1,973,660</u>
Терміни визнання		
Товар передається в певний момент часу	2,965,562	1,785,064
Послуги надаються протягом періоду часу	170,310	188,596
Разом	<u>3,135,872</u>	<u>1,973,660</u>

7. Собівартість реалізації

Собівартість реалізації за рік, що закінчився 31 грудня, була представлена наступним чином:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Собівартість реалізованої готової продукції	(2,022,553)	(1,302,381)
Собівартість реалізованих товарів	(267,076)	(123,246)
Собівартість реалізованих робіт і послуг	(170,128)	(181,869)
Разом	<u>(2,459,757)</u>	<u>(1,607,496)</u>

У собівартість реалізації Компанії, в тому числі, входять такі витрати:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Витрати по амортизації	(189,196)	(220,460)
Витрати на заробітну плату та пов'язані з нею витрати	(254,450)	(223,057)

8. Адміністративні витрати

Адміністративні витрати за рік, що закінчився 31 грудня, були представлені таким чином:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Послуги з управління	(54,258)	(40,599)
Зарплата адміністративного персоналу та пов'язані з нею витрати	(38,087)	(32,281)
Амортизація основних засобів і нематеріальних активів	(4,001)	(6,951)
Послуги банку	(3,799)	(4,399)
Послуги сторонніх організацій	(3,176)	(2,710)
Витрати на ремонт і утримання основних засобів	(1,734)	(1,697)
Операційна оренда	(123)	(108)
Послуги зв'язку	(708)	(509)
Інші витрати	(12,930)	(11,849)
Разом	<u>(118,816)</u>	<u>(101,103)</u>

Послуги сторонніх організацій включають витрати на проведення аудиту, надання юридичних та інших професійних послуг, транспортні, інформаційні та інші послуги.

9. Витрати на збут

Витрати на збут за рік, що закінчився 31 грудня, були представлені таким чином:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Транспортні витрати	(207,053)	(118,537)
Складські витрати	(19,904)	(18,554)
Зарплата і пов'язані з нею витрати	(12,040)	(10,969)
Амортизація основних засобів	(14,830)	(14,403)
Послуги сторонніх організацій	(7,316)	(5,183)
Операційна оренда	(7,276)	(5,486)
Витрати на ремонт і утримання основних засобів	(795)	(500)
Інші витрати	(8,857)	(4,487)
Разом	<u>(278,071)</u>	<u>(178,119)</u>

Послуги сторонніх організацій включають послуги зв'язку, комунальні, професійні, санітарні послуги, витрати по сертифікації та інші послуги.

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

10. Інші доходи / інші витрати

Інші доходи та інші витрати за рік, що закінчився 31 грудня, були представлені таким чином:

	Прим.	2019	2018
Дохід від списання кредиторської заборгованості		28,324	80
Державні субсидії, пов'язані з тваринництвом		1,884	1,529
Дохід від вибуття необоротних активів		1,719	-
Відновлення резерву дебіторської заборгованості	18	-	788
Інші доходи		9,024	7,559
Разом інші доходи		40,951	9,956
Витрати на сумнівні і безнадійні борги	18	(12,235)	-
Втрати від знецінення запасів і псування цінностей		(8,647)	(5,391)
Списаний ПДВ		(6,881)	(4,630)
Заробітна плата невиробничого персоналу та пов'язані з нею витрати		(5,644)	(4,385)
Витрати по визнаними штрафами, пенями, неустойкам		(130)	(318)
Збиток від вибуття необоротних активів		-	(4,432)
Інші витрати		(76,593)	(39,570)
Разом інші витрати		(110,130)	(58,726)
Разом інші доходи / інші витрати, нетто		(69,179)	(48,770)

11. Фінансові доходи / витрати, нетто

Фінансові доходи / витрати, нетто за рік, що закінчився 31 грудня, були представлені таким чином:

	2019	2018
Процентні доходи	38	10
Разом фінансовий дохід	38	10
Процентні витрати	(28,722)	(12,504)
Витрати по оренді	(152,584)	(138,055)
Разом фінансові витрати	(181,306)	(150,559)
Разом фінансові доходи / витрати, нетто	(181,268)	(150,549)

12. Доходи / витрати від курсових різниць, нетто

Доходи / Витрати від курсових різниць, нетто за рік, що закінчився 31 грудня, були представлені таким чином:

	2019	2018
Доходи від курсових різниць	63,291	19,370
Витрати від курсових різниць	(26,369)	(21,631)
Разом	36,922	(2,261)

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

13. Основні засоби

Рух основних засобів за рік, що закінчився 31 грудня, був представлений в такий спосіб:

	Земля	Будівлі та споруди	Машини та обладнання	Транспортні засоби	Меблі та офісне обладнання	Незавершене будівництво і передоплати	Разом
Первісна вартість							
Станом на 1 січня 2018 року	1,079	228,635	939,604	45,472	26,056	81,268	1,322,114
Придбання	143	32,856	191,813	6,913	8,262	61,140	301,127
Вибуття	-	(1,801)	(8,795)	(599)	(652)	-	(11,847)
Трансфер	-	23,911	49,055	419	471	(73,856)	-
Станом на 31 грудня 2018 року	1,222	283,601	1,171,677	52,205	34,137	68,552	1,611,394
Придбання	1,549	34,821	177,448	14,619	3,793	905	233,135
Вибуття	(22)	(21,725)	(186,430)	(4,951)	(1,972)	-	(215,100)
Трансфер	2	16,332	48,111	-	117	(64,562)	-
Станом на 31 грудня 2019 року	2,751	313,029	1,210,806	61,873	36,075	4,895	1,629,429
Накопичена амортизація							
Станом на 1 січня 2018 року	-	(44,107)	(507,785)	(24,984)	(17,052)	-	(593,928)
Витрати на амортизацію	-	(14,907)	(133,471)	(9,439)	(7,775)	-	(165,592)
Вибуття	-	640	8,795	519	652	-	10,606
Станом на 31 грудня 2018 року	-	(58,374)	(632,461)	(33,904)	(24,175)	-	(748,914)
Витрати на амортизацію	-	(6,035)	(104,500)	(6,314)	(3,627)	-	(120,476)
Вибуття	-	3,849	162,123	3,995	1,332	-	171,299
Станом на 31 грудня 2019 року	-	(60,560)	(574,838)	(36,223)	(26,470)	-	(698,091)
Чиста балансова вартість							
Станом на 01 січня 2018 року	1,079	184,528	431,819	20,488	9,004	81,268	728,186
в т.ч. балансова вартість основних засобів в заставі			96,261	904			97,165
Станом на 31 грудня 2018 року	1,222	225,227	539,216	18,301	9,962	68,552	862,480
в т.ч. балансова вартість основних засобів в заставі			65,094				65,094
Станом на 31 грудня 2019 року	2,751	252,469	635,968	25,650	9,605	4,895	931,338
в т.ч. балансова вартість основних засобів в заставі			98,956				98,956

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

14. Нематеріальні активи

Рух нематеріальних активів за рік, що закінчився 31 грудня, був представлений в такий спосіб:

	Програмне забезпечення	Права оренди на землю	Разом
Первісна вартість			
Станом на 1 січня 2018 року	395	4,672	5,067
Придбання	270	4,518	4,788
Вибуття	-	-	-
Станом на 31 грудня 2018 року	665	9,190	9,855
Придбання	40	7,709	7,749
Вибуття	-	-	-
Станом на 31 грудня 2019 року	705	16,899	17,604
Накопичена амортизація			
Станом на 1 січня 2018 року	(22)	(23)	(45)
Витрати на амортизацію	(61)	(71)	(132)
Вибуття	-	-	-
Станом на 31 грудня 2018 року	(83)	(94)	(177)
Витрати на амортизацію	(55)	(174)	(229)
Вибуття	-	-	-
Станом на 31 грудня 2019 року	(138)	(268)	(406)
Чиста балансова вартість			
Станом на 01 січня 2018 року	373	4,649	5,022
Станом на 31 грудня 2018 року	582	9,096	9,678
Станом на 31 грудня 2019 року	567	16,631	17,198

15. Біологічні активи

Біологічні активи складаються із зернових культур і поголів'я худоби. Необоротні біологічні активи включають в себе молочне поголів'я із середнім періодом лактації 9 місяців і коней. До оборотної великої рогатої худоби (ВРХ) відносяться молоде поголів'я і поголів'я, утримуване на продаж. Ієрархія джерел оцінок справедливої вартості біологічних активів - рівень 3 і рівень 2.

Наступні вхідні дані та припущення були застосовані для визначення справедливої вартості біологічних активів:

- дохід від продажу зернових культур ґрунтується на очікуваному обсязі зібраного зерна. Для молочної худоби дохід від продажів ґрунтується на очікуваному обсязі виробленого молока протягом її продуктивного життя після звітної дати і очікуваному обсязі отриманого м'яса на дату забою;
- для визначення справедливої вартості великої рогатої худоби використовуються ціни на аналогічний активи на активному ринку або інша спостережувана ціна угоди;
- середнє продуктивне життя корови ґрунтується на внутрішній статистичній інформації;
- ціни на зерно, молоко і м'ясо беруться ринкові на кінець звітного періоду;
- виробнича собівартість і витрати на збут ґрунтуються на фактичних операційних витратах;
- зростання продажних цін також як і виробничих і збутових витрат імовірно відповідає прогнозованому індексу споживчих цін в Україні;
- для визначення справедливої вартості біологічних активів застосовується ставка дисконтування до вираховання податків, яка ґрунтується на ринковій ставці на дату звіту.

Основні допущення базуються на оцінках менеджменту майбутніх змін в сільському господарстві і тваринництві і ґрунтуються на внутрішніх і зовнішніх джерелах інформації.

Наступні значні неспостережувані вхідні дані використовуються в оцінці справедливої вартості зернової продукції:

- ставка дисконтування (18%) (2018: 21%)
- врожайність: 4,0-6,5 тонн з га для озимої пшениці і 3,5 тонн з га для озимого гороху (2018 рік: 4,0-6,0 тонн з га для озимої пшениці і 3,5 тонн з га для озимого ріпаку)
- ціни на зернові: 3 800 грн. за тонну для озимої пшениці і 6 000 грн для озимого гороху (2018: 4 000 грн. за тонну для озимої пшениці і 10 000 грн для озимого ріпаку)

Наступні значні неспостережувані вхідні дані використовуються в оцінці справедливої вартості ВРХ:

- ставка дисконтування (20%) (2018: 21%)
- ціна молока: 9.3 грн за літр (2018: 8.3 грн за літр)
- ціна м'яса: 29-70 грн за кг (2018: 10-45 грн за кг)

Значне зростання (падіння) будь-якого з вищевказаних показників призведе до значного збільшення (зменшення) оцінки справедливої вартості. Збільшення ставки дисконтування призводить до зменшення справедливої вартості, тоді як збільшення ціни і врожайності призводить до збільшення справедливої вартості.

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

15.1. Необоротні біологічні активи

Станом на 31 грудня робоча і виробнича худоба була представлена таким чином:

	31-12-19			31-12-18			01-01-18		
	Кількість, голови	Вага, кг	Вартість, тис.грн.	Кількість, голови	Вага, кг	Вартість, тис.грн.	Кількість, голови	Вага, кг	Вартість, тис.грн.
ВРХ	1091	582,277	35,024	1,013	555,611	25,512	992	559,022	22,295
Кони	15	5,459	169	17	6,209	192	19	6,974	216
Разом	1,106	587,736	35,193	1,030	561,820	25,704	1,011	565,996	22,511

Звірка вартості робочої і виробничої худоби на 31 грудня була представлена наступним чином:

	Прим.	
Станом на 1 січня 2018 року		22,511
Надходження в результаті переведення	15.2.2	10,566
Реалізація тварин		(12,264)
Зміни справедливої вартості біологічних активів		4,891
Станом на 31 грудня 2018 року		25,704
Надходження в результаті переведення	15.2.2	15,666
Реалізація тварин		(11,428)
Зміни справедливої вартості біологічних активів		5,251
Станом на 31 грудня 2019 року		35,193

15.2. Оборотні біологічні активи

Біологічні активи на 31 грудня були представлені таким чином:

	Прим.	31-12-19	31-12-18	01-01-18
Рослини і насадження	15.2.1.	31,727	17,845	51,227
Тварини на вирощуванні та відгодівлі	15.2.2.	22,923	20,254	11,851
Разом		54,650	38,099	63,078

15.2.1. Рослини і насадження

Станом на 31 грудня біологічні активи рослинництва були представлені таким чином:

	31-12-19		31-12-18		01-01-18	
	Площа, га	Вартість, тис.грн.	Площа, га	Вартість, тис.грн.	Площа, га	Вартість, тис.грн.
Посіви озимої пшениці	9,420	31,369	7,485	14,236	7,705	38,346
Посіви озимого ріпаку	-	-	386	3,393	1,306	12,820
Посіви озимого гороху	66	330	-	-	-	-
Посіви на корм	279	28	250	216	197	61
Разом	9,765	31,727	8,121	17,845	9,208	51,227

Звірка вартості біологічних активів рослинництва на 31 грудня представлена наступним чином:

Станом на 1 січня 2018 року		51,227
Витрати на урожай		1,305,508
Зміна справедливої вартості сільськогосподарської продукції та біологічних активів		203,250
Зменшення в результаті збору врожаю		(1,542,140)
Станом на 31 грудня 2018 року		17,845
Витрати на урожай		1,333,089
Зміна справедливої вартості сільськогосподарської продукції та біологічних активів		45,290
Зменшення в результаті збору врожаю		(1,364,497)
Станом на 31 грудня 2019 року		31,727

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

15.2.2. Тварини на вирощуванні та відгодівлі

Станом на 31 грудня тварини на вирощуванні та відгодівлі представлені таким чином:

	31-12-19			31-12-18			01-01-18		
	Кількість, голови	Вага, кг	Вартість, тис.грн.	Кількість, голови	Вага, кг	Вартість, тис.грн.	Кількість, голови	Вага, кг	Вартість, тис.грн.
ВРХ	1,337	396,853	22,923	1,747	489,751	20,254	1,495	378,687	11,851
Разом	1,337	396,853	22,923	1,747	489,751	20,254	1,495	378,687	11,851

Звірка вартості тварин на вирощуванні та відгодівлі на 31 грудня була представлена наступним чином:

Станом на 1 січня 2018 року		11,851
Збільшення внаслідок приплоду і приросту		23,859
Реалізація тварин		(2,813)
Переведення в іншу групу (необоротні активи)	15.1.	(10,566)
Зміни справедливої вартості біологічних активів		(2,077)
Станом на 31 грудня 2018 року		20,254
Збільшення внаслідок приплоду і приросту		29,724
Реалізація тварин		(13,058)
Переведення в іншу групу (необоротні активи)	15.1.	(15,667)
Зміни справедливої вартості біологічних активів		1,670
Станом на 31 грудня 2019 року		22,923

16. Інвестиції та придбання нових юридичних осіб

Інвестиції на 31 грудня були представлені таким чином:

Назва компанії	31-12-19			31-12-18		01-01-18	
	Країна реєстрації	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн
ДЕЛЬТА ВКФ ПП	Україна	100%	211	100%	211	100%	211
Харпацьке ТОВ	Україна	19.90%	7	19.90%	7	-	-
Разом			218		218		211

У квітні 2019 року Група придбала частку в статутному фонді в розмірі 100% ТОВ «Юрковецьке». Пізніше в 2019 році ТОВ «Юрковецьке» об'єдналося з Компанією.

Справедлива вартість визнаних активів та зобов'язань склала:

Активи		
Основні засоби		1,266
Право користування активами		24,729
Торгова дебіторська заборгованість		1,398
		27,393
Зобов'язання		
Зобов'язання з оренди		(24,729)
Торгова кредиторська заборгованість та аванси отримані		(264)
Інші короткострокові зобов'язання		(2,352)
		(27,345)
Чисті активи / зобов'язання від придбання		48
Врегулювання взаємної заборгованості		-
Інвестиції		(40)
Перевищення чистих активів над відшкодуванням сплачених		8
Відшкодування, сплачене при придбанні		40
Грошові кошти, отримані		-
Чистий грошовий потік		(40)

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

17. Запаси

Запаси на 31 грудня були представлені таким чином:

	Прим.	31-12-19	31-12-18	01-01-18
Готова продукція	17.1.	708,019	438,228	422,619
Інвестиції в посіви		138,717	88,036	126,166
Продукція сільського господарства	17.2.	54,943	571,532	271,203
Матеріали сільськогосподарського призначення		54,577	81,836	64,035
Товари		30,378	107,320	53,330
Паливо		26,690	19,938	11,918
Сировина і матеріали		15,279	27,079	13,304
Запасні частини		14,067	15,630	18,515
Незавершене виробництво		-	147,524	-
Інші запаси		21,253	65,871	15,061
Разом		1,063,923	1,562,994	996,151

17.1. Готова продукція

Станом на 31 грудня готова продукція за видами була представлена наступним чином:

	31-12-19	31-12-18	01-01-18
Цукор	670,470	405,046	398,772
Жом сухий гранульований	20,913	1,595	-
Меляса	55	5,769	6,677
Інше	16,581	25,818	17,170
Разом	708,019	438,228	422,619

17.2. Продукція сільського господарства

Станом на 31 грудня продукція сільського господарства за видами була представлена наступним чином:

	31-12-19	31-12-18	01-01-18
Кукурудза	31,454	354,762	154,382
Соя	11,266	175,188	36,838
Пшениця	3,431	25,779	32,039
Горox	2,878	3,050	26,303
Ячмінь	2,217	7,750	2,345
Інше	3,697	5,003	19,296
Разом	54,943	571,532	271,203

18. Торгова та інша дебіторська заборгованість і аванси

Торгова, інша дебіторська заборгованість і передоплати на 31 грудня були представлені наступним чином:

	31-12-19	31-12-18	01-01-18
Торгова дебіторська заборгованість			
Торгова дебіторська заборгованість	200,847	111,378	162,985
Резерв за торговельною дебіторською заборгованістю	(14,269)	(3,138)	(1,016)
Разом	186,578	108,240	161,969
Інша дебіторська заборгованість та аванси			
Аванси видані постачальникам	41,499	48,434	43,127
Фінансова допомога	147,704	113,424	251,707
Інша дебіторська заборгованість	1,524	1,053	1,029
Резерв під аванси та інші оборотні активи	(1,627)	(2,357)	(5,278)
Разом	189,100	160,554	290,585

Нарахування резервів за рік, що закінчився 31 грудня було представлене в такий спосіб:

Станом на 1 січня 2018 року	(6,294)
Відновлення	788
Списання резерву	11
Станом на 31 грудня 2018 року	(5,495)
Нарахування	(12,235)
Списання резерву	1,834
Станом на 31 грудня 2019 року	(15,896)

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

19. Податки до відшкодування і передоплати за податками

Податки до відшкодування і передоплати за податками на 31 грудня, були представлені таким чином:

	31-12-19	31-12-18	01-01-18
Податок на додану вартість (ПДВ) до відшкодування і передоплати з ПДВ	12,350	29,793	9,362
Інші податки до відшкодування і передоплати за податками	380	436	117
Разом	12,730	30,229	9,479

20. Грошові кошти і короткострокові депозити

Грошові кошти і короткострокові депозити на 31 грудня, були представлені таким чином:

	31-12-19	31-12-18	01-01-18
Грошові кошти в банках в іноземній валюті	11,093	3,314	48,943
Грошові кошти в банках в національній валюті	3,283	308	4,375
Грошові кошти в касі	14	24	16
Грошові кошти в дорозі в національній валюті	-	12,519	3,140
Разом	14,390	16,165	56,474

Для цілей складання звіту про рух грошових коштів грошові кошти та їх еквіваленти на 31 грудня становили:

	31-12-19	31-12-18	01-01-18
Грошові кошти в банках в іноземній валюті	11,093	3,314	48,943
Грошові кошти в банках в національній валюті	3,283	308	4,375
Грошові кошти в касі	14	24	16
Грошові кошти в дорозі в національній валюті	-	12,519	3,140
Овердрафти	(1)	(77,765)	-
Разом	14,389	(61,600)	56,474

21. Довгострокові позики

Довгострокова заборгованість за банківськими кредитами на 31 грудня була представлена наступним чином:

	31-12-19	31-12-18	01-01-18
Довгострокові банківські кредити	84,402	157,766	79,708
Поточна частина довгострокових банківських кредитів	(33,406)	(59,869)	(28,666)
Разом	50,996	97,897	51,042

Терміни погашення довгострокових запозичень станом на 31 грудня були представлені таким чином:

	31-12-19	31-12-18	01-01-18
3 терміном погашення до одного року	33,406	59,869	28,666
3 терміном погашення від одного до двох років	20,398	38,284	36,462
3 терміном погашення від двох до трьох років	20,398	23,845	14,580
3 терміном погашення від трьох до п'яти років	10,200	35,768	-
Разом	84,402	157,766	79,708

Станом на 31 грудня 2019 року притягнуто довгострокові кредитні кошти під фіксовані процентні ставки від 5.5% до 19.45% (2018: фіксовані процентні ставки від 5.5% до 19.45%). Кредити залучені в гривнях і дол. США (2018: в гривнях і дол. США).

22. Короткострокові позики

Короткострокові позики станом на 31 грудня були представлені таким чином:

	31-12-19	31-12-18	01-01-18
Короткострокові банківські кредити	39,082	36,549	561
Овердрафти	1	77,765	-
Разом	39,083	114,314	561

Станом на 31 грудня 2019 року притягнуто короткострокові кредитні кошти під фіксовану процентну ставку від 4.75% до 6.45% (2018: процентна ставка від 5.7% до 21.5%). Кредити залучені в дол. США (2018: в гривнях і дол. США).

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

22. Короткострокові позики (продовження)

Узгодження руху зобов'язань з грошовими потоками, що впливають від фінансової діяльності

Зміни зобов'язань з фінансової діяльності представлені без урахування овердрафтів, які були виключені для цілей складання звіту про рух грошових коштів. Овердрафти погашені за рахунок надходження грошових коштів на поточні рахунки.

Зміни зобов'язань з фінансової діяльності, за винятком овердрафтів, відбулися за рахунок наступного:

	Кредити банків за вирахуванням овердрафтів	Зобов'язання з оренди	Разом
Станом на 1 січня 2018 року	80,269	750,881	831,150
Зміна за рахунок грошових потоків (нетто)	113,497	(211,833)	(98,336)
Зміна за рахунок негрошових потоків (нетто)	549	247,676	248,225
Безготівкові надходження і зміни в умовах	-	110,371	110,371
Нараховані відсотки	-	137,305	137,305
Витрати від курсових різниць	549	-	549
Станом на 31 грудня 2018 року	194,315	786,724	981,039
Зміна за рахунок грошових потоків (нетто)	(33,857)	(215,825)	(249,682)
Зміна за рахунок негрошових потоків (нетто)	(36,974)	290,127	253,153
Надходження від придбання дочірніх компаній	-	24,729	24,729
Безготівкові надходження і зміни в умовах	-	112,813	112,813
Нараховані відсотки	-	152,585	152,585
Витрати від курсових різниць	(36,974)	-	(36,974)
Станом на 31 грудня 2019 року	123,484	861,026	984,510

Застави за довгостроковими і короткостроковими позиками на 31 грудня були представлені таким чином:

	Прим.	31-12-19	31-12-18	01-01-18
Основні засоби	13	98,956	65,094	36,717
Разом		98,956	65,094	36,717

У наступній таблиці наведено позики станом на 31 грудня:

	Середньозважен а процентна ставка	31-12-19	31-12-18	01-01-18
Валюта				
Короткострокові банківські кредити:				
USD	4.75%	39,082	36,549	561
UAH		-	77,765	-
Всього Короткострокові банківські кредити		39,082	114,314	561

Довгострокові банківські кредити і поточна частина довгострокових банківських кредитів:

		31-12-19	31-12-18	01-01-18
USD	5.98%	80,278	149,516	67,332
UAH	19.45%	4,125	8,250	12,375
Всього Довгострокові банківські кредити		84,403	157,766	79,707
Разом кредитів та позик		123,485	272,080	80,269

Середньозважена процентна ставка становить середньозважену процентну ставку по непогашеним позиками.

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

23. Оренда

Оренда Групи в основному представляє собою оренду землі у фізичних осіб (громадян України) в сільськогосподарських цілях.

Нижче наведені балансова вартість активів в формі права користування і руху за період:

Первісна вартість	
Станом на 01 січня 2018 року:	723,192
Надходження	110,371
Вибуття	(50)
Станом на 31 грудня 2018 року:	833,513
Надходження	112,813
Вибуття	(6,137)
Надходження від придбання дочірніх компаній	24,729
Станом на 31 грудня 2019 року:	964,918
Накопичена амортизація	
Станом на 01 січня 2018 року:	-
Витрати на амортизацію	(76,220)
Вибуття	50
Станом на 31 грудня 2018 року:	(76,170)
Витрати на амортизацію	(87,459)
Вибуття	6,137
Станом на 31 грудня 2019 року:	(157,492)
Чиста балансова вартість	
Станом на 01 січня 2018 року:	723,192
Станом на 31 грудня 2018 року:	757,343
Станом на 31 грудня 2019 року:	807,426

Нижче наведено балансову вартість зобов'язань з оренди та їх рух протягом періоду:

Станом на 01 січня 2018 року:	750,881
Оборотні	51,952
Необоротні	698,929
Надходження	110,371
Нарахування відсотків	137,305
Виплати	(211,833)
Станом на 31 грудня 2018 року:	786,724
Оборотні	46,409
Необоротні	740,315
Надходження	112,813
Нарахування відсотків	152,585
Виплати	(215,825)
Надходження від придбання дочірніх компаній	24,729
Станом на 31 грудня 2019 року:	861,026
Оборотні	58,601
Необоротні	802,425

Аналіз погашення лізингових зобов'язань розкрито в примітці 28.3.

Нижче наведені суми, визнані у прибутку чи збитку:

Витрати на амортизацію активів в формі права користування	87,459
Витрати на відсотки за зобов'язаннями з оренди	152,585
Загальна сума, визнана у прибутку чи збитку	240,044

24. Торгова кредиторська заборгованість і аванси від покупців

Торгова кредиторська заборгованість і аванси від покупців на 31 грудня були представлені таким чином:

	31-12-19	31-12-18	01-01-18
Торгова кредиторська заборгованість	65,123	164,965	40,126
Аванси від покупців	70,872	115,201	4,064
Разом	135,995	280,166	44,190

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

25. Інші короткострокові зобов'язання

Інші короткострокові зобов'язання на 31 грудня були представлені таким чином:

	31-12-19	31-12-18	01-01-18
Поворотна фінансова допомога	470,943	513,777	439,798
Заборгованість по податках	22,577	12,710	7,639
Забезпечення під майбутні виплати співробітникам	20,087	22,318	19,041
Нарахована зарплата, відповідні податки та премії	9,607	23,778	12,807
Заборгованість за нарахованими відсотками	808	2,665	193
Інші короткострокові зобов'язання	17,281	16,002	16,981
Разом	541,303	591,250	496,459

26. Операції з пов'язаними сторонами

Сальдо за операціями з пов'язаними сторонами Компанії, що знаходяться під загальним контролем, станом на 31 грудня були представлені таким чином:

	31-12-19	31-12-18	01-01-18
Торгова дебіторська заборгованість	88,764	49,349	121,480
Передоплати та інші оборотні активи	11,522	9,200	9,200
Фінансова допомога	132,642	113,241	251,552
Торгова кредиторська заборгованість	(87,480)	(64,077)	(15,848)
Фінансова допомога	(170,943)	(429,933)	(131,530)

Операції з пов'язаними сторонами, що знаходяться під загальним контролем, за рік, що закінчився 31 грудня, були представлені таким чином:

	2019	2018
Продаж готової продукції	424,396	207,063
Покупки	254,081	132,841

Винагороди керівництву за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року склали 3 240 тис.грн (2018: 2 190 тис.грн).

27. Фінансові інструменти за категоріями

Фінансові інструменти станом на 31 грудня 2019 року:

	31 грудня 2019 року		
	Фінансові активи за FVOCI	Фінансові активи за амортизованою вартістю	Разом
Фінансові активи відповідно до звіту про фінансовий стан			
Інвестиції	218	-	218
Дебіторська заборгованість	-	186,578	186,578
Інша дебіторська заборгованість	-	147,704	147,704
Грошові кошти та їх еквіваленти	-	14,390	14,390
Всього фінансові активи	218	348,672	348,890
Поточні фінансові активи	-	348,672	348,672
Довгострокові фінансові активи	218	-	218

	31 грудня 2019 року
	Зобов'язання за амортизованою вартістю
Фінансові зобов'язання відповідно до звіту про фінансовий стан	
Довгострокові позики	50,996
Короткострокові позики	72,489
Довгострокові зобов'язання з оренди	802,425
Зобов'язання з оренди	58,601
Заборгованість за нарахованими відсотками	808
Торговельна кредиторська заборгованість	65,123
Інша кредиторська заборгованість	470,943
Всього фінансові зобов'язання	1,521,385
Поточні фінансові зобов'язання	667,964
Довгострокові фінансові зобов'язання	853,421

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

27. Фінансові інструменти за категоріями (продовження)

Фінансові інструменти станом на 31 грудня 2018 року:

	31 грудня 2018 року		
	Фінансові активи за FVOCI	Фінансові активи за амортизованою вартістю	Разом
Фінансові активи відповідно до звіту про фінансовий стан			
Інвестиції	218	-	218
Дебіторська заборгованість	-	108,240	108,240
Інша дебіторська заборгованість	-	113,424	113,424
Грошові кошти та їх еквіваленти	-	16,165	16,165
Всього фінансові активи	218	237,829	238,047
Поточні фінансові активи	-	237,829	237,829
Довгострокові фінансові активи	218	-	218
			31 грудня 2018 року
			Зобов'язання за амортизованою вартістю
Фінансові зобов'язання відповідно до звіту про фінансовий стан			
Довгострокові позики			97,897
Короткострокові позики			174,183
Довгострокові зобов'язання з оренди			740,315
Зобов'язання з оренди			46,409
Заборгованість за нарахованими відсотками			2,665
Торговельна кредиторська заборгованість			164,965
Інша кредиторська заборгованість			513,777
Всього фінансові зобов'язання			1,740,211
Поточні фінансові зобов'язання			901,999
Довгострокові фінансові зобов'язання			838,212

28. Управління фінансовими ризиками

Використання Компанією різних фінансових інструментів призводить до існування наступних видів ризиків:

- Кредитний ризик
- Ринковий ризик
- Ризик ліквідності

Ця примітка розкриває вплив таких ризиків на цілі, завдання і діяльність Компанії. Оцінка таких ризиків входить до фінансової звітності. Політика Компанії з управління ризиками націлена на визначення, аналіз і моніторинг дотримання встановлених граничних лімітів ризику.

28.1. Кредитний ризик

Кредитний ризик - це ризик того, що контрагент не виконає свої зобов'язання за фінансовим інструментом або договором з клієнтом, що призведе до фінансових збитків. Компанія схильна до кредитного ризику в результаті своєї операційної діяльності (в основному за торговельною дебіторською заборгованістю) і фінансової діяльності, включаючи депозити в банках і фінансових установах, операції з іноземною валютою та інші фінансові інструменти.

Дебіторська заборгованість

Кредитний ризик залежить головним чином від індивідуальних особливостей кожного клієнта. Демографія клієнтської бази Компанії, включаючи ризик дефолту галузі і країни, в якій працюють клієнти, чинить менший вплив на кредитний ризик.

Керівництво встановило кредитну політику, відповідно до якої кожен новий клієнт індивідуально аналізується на предмет кредитоспроможності, перш ніж пропонуються стандартні умови оплати і доставки. В огляд включені зовнішні рейтинги, якщо такі є, а в деяких випадках і банківські посилання.

Більшість клієнтів укладають угоди з Компанією понад три роки, і ніяких збитків від невиконання цими контрагентами не очікується. При моніторингу кредитного ризику клієнтів клієнти групуються за їх кредитними характеристиками, включаючи те, чи є вони фізичною або юридичною особою, будь то оптовий, роздрібний або кінцевий користувач, географічне положення, галузь, термін погашення і наявність попередніх фінансових труднощів. Торгова та інша дебіторська заборгованість відноситься в основному до оптових покупок. Клієнти, віднесені до категорії «високого ризику», переміщуються в обмежений список клієнтів, і майбутні продажі здійснюються на умовах передоплати за згодою керівництва. Компанія не вимагає забезпечення щодо торговельної та іншої дебіторської заборгованості.

Компанія визначає резерв, який являє собою оцінку очікуваних кредитних збитків протягом терміну служби щодо торговельної та іншої дебіторської заборгованості. Компанія застосовує спрощений підхід, дозволений МСФЗ (IFRS) 9 для оцінки очікуваних кредитних збитків, який визначає, що розмір очікуваних збитків встановлюється виходячи з загального життєвого циклу для всієї торгової та іншої дебіторської заборгованості. Для оцінки очікуваних кредитних втрат торговельна та інша дебіторська заборгованість була згрупована на основі загальних характеристик кредитного ризику і прострочених днів. Очікувані рівні втрат засновані на платіжних профілях продажів протягом періоду за 24 місяці до 31 грудня 2019 року і відповідних історичних кредитних збитків, понесених протягом цього періоду. Процентні збитки за минулі періоди не коригуються з урахуванням поточної і макроекономічної інформації про макроекономічні фактори, що впливають на здатність клієнтів погашати дебіторську заборгованість, оскільки зобов'язання є короткостроковими за своїм характером і впливають на коригування несуттєво.

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

28.1. Кредитний ризик (продовження)

Докази того, що фінансовий актив знецінений, включають такі спостережувані дані:

- значні фінансові труднощі позичальника або емітента;
- порушення договору, таке як дефолт або прострочення понад 365 днів;
- цілком ймовірно, що позичальник увійде в банкрутство.

Кредитна якість фінансових активів

Компанія здійснює операції тільки з визнаними кредитоспроможними третіми особами. Політика Компанії передбачає, що всі клієнти, які хочуть торгувати на умовах кредиту, повинні пройти процедуру перевірки кредитоспроможності. Крім того, дебіторська заборгованість відстежується на постійній основі.

Нижче наведено інформацію про кредитний ризик щодо дебіторської заборгованості та контрактних активів Компанії з використанням матриці резервів:

	Прострочено, але не знецінено						3 терміном погашення більше одного року
	Всього	Погашається за вимогою	3 терміном погашення до 30 днів	3 терміном погашення від 31 дня до 90 днів	3 терміном погашення від 91 дня до 180 днів	3 терміном погашення від 181 дня до 365 днів	
2019							
Очікуваний рівень кредитних збитків			0,1-0,5%	0,5-2%	1-8%	5-10%	10-100%
Валова балансова вартість	200,847	-	67,814	30,585	5,340	53,496	43,612
Очікуваний кредитний збиток	(14,269)	-	(324)	(611)	(80)	(3,214)	(10,040)
2018							
Очікуваний рівень кредитних збитків			0,5-5%	2-20%	5-30%	10-50%	20-100%
Валова балансова вартість	111,378	-	79,445	1,455	-	30,069	409
Очікуваний кредитний збиток	(3,138)	-	(1,128)	(58)	-	(1,543)	(409)

Кредитна якість грошових коштів та їх еквівалентів оцінюється з посиланням на зовнішні кредитні рейтинги.

Станом на 31 грудня 2019 року фінансові активи були представлені таким чином:

	Caa1	B3	не визначений		Total
Фінансові інвестиції, які оцінюються за справедливою вартістю	-	-	218		218
Грошові кошти і короткострокові депозити	14,052	294	44		14,390
Фінансові активи за амортизованою вартістю	-	-	334,282		334,282
Разом	14,052	294	334,544		348,890

Станом на 31 грудня 2018 року фінансові активи були представлені таким чином:

	Caa1	B3	не визначений		Total
Фінансові інвестиції, які оцінюються за справедливою вартістю	-	-	218		218
Грошові кошти і короткострокові депозити	15,966	164	35		16,165
Фінансові активи за амортизованою вартістю	-	-	221,664		221,664
Разом	15,966	164	221,917		238,047

Кредитним ризиком є можливість фінансових втрат Компанії в результаті нездатності контрагентів погасити свої зобов'язання за фінансовими інструментами або договором. Компанія здійснює операції тільки з відомими і кредитоспроможними третіми особами. Цей ризик відноситься до дебіторської заборгованості, визначених грошових еквівалентів і фінансових інвестицій, і також інших фінансових інструментів. Максимальної схильності кредитному ризику на кінець року є балансова вартість кожного класу фінансових активів, перерахованих нижче.

	Прим.	31-12-19	31-12-18
Грошові кошти і короткострокові депозити	20	14,390	16,165
Фінансові інвестиції, які оцінюються за справедливою вартістю	16	218	218
Торгівельна дебіторська заборгованість	18	186,578	108,240
Інша фінансова дебіторська заборгованість	18	147,704	113,424
Разом		348,890	238,047

За рік, що закінчився 31 грудня 2019 року, близько 62% доходів отримані від 15-х клієнтів.

Станом на 31 грудня 2019 року біля 86% торгової дебіторської заборгованості включають заборгованість від 6-х великих контрагентів, які мають найдовший договірний період погашення дебіторської заборгованості. У січні-травні 2020 року 88% цієї дебіторської заборгованості були отримані Компанією.

28.2. Ринковий ризик

Ринковий ризик - це ризик того, що справедлива вартість майбутніх грошових потоків за фінансовим інструментом коливатиметься в наслідок змін ринкових цін. Ринкові ціни включають в себе такі ризики: валютний ризик, ризик зміни процентної ставки, інший ціновий ризик.

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

28.2. Ринковий ризик (продовження)

Валютний ризик

Валютний ризик - це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки, пов'язані з схильністю до ризику, будуть коливатися внаслідок змін у валютних курсах. Схильність Групи ризику зміни валютних курсів обумовлена, перш за все, її операційною діяльністю (коли виручка або витрати деноміновані в іноземній валюті).

Наступні активи і зобов'язання в іноземній валюті схильні до валютного ризику:

	2019		2018	
	дол. США	Євро	дол. США	Євро
АКТИВИ				
Торгова дебіторська заборгованість	52,581	20,338	20,251	-
Грошові кошти і короткострокові депозити	11,083	10	3,314	-
	63,664	20,348	23,565	-
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ				
КОРОТКОСТРОКОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ				
Торгова кредиторська заборгованість	(7,247)	(2,138)	(81,230)	-
Нараховані відсотки	(666)	-	(559)	-
Короткострокові кредити	(39,082)	-	(36,549)	-
Поточні зобов'язання за довгостроковими позиками	(49,679)	-	(63,454)	-
	(96,674)	(2,138)	(181,792)	-
ДОВГОСТРОКОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ				
Довгострокові позики	(30,598)	-	(86,062)	-
	(30,598)	-	(86,062)	-
	(127,272)	(2,138)	(267,854)	-

Керівництво Компанії управляє ризиками, що виникають при обміні функціональної валюти. Компанія уникала здійснення ризикованих операцій, які схильні до валютних ризиків.

Аналіз чутливості, підготовлений менеджментом Компанії щодо валютних ризиків, ілюструє, як зміняться майбутні грошові потоки від фінансових інструментів, виражених в іноземній валюті в результаті зміни валютних курсів.

Нижче наведено аналіз чутливості прибутку Компанії до можливої зміни курсів валют при незмінних інших параметрах, в тис. грн:

	31-12-19		31-12-18	
	Збільшення / зменшення курсу валют	Зміна прибутку до оподаткування	Збільшення / зменшення курсу валют	Зміна прибутку до оподаткування
USD	+20%	38,187	+10%	29,142
USD	-5%	(9,547)	-5%	(14,571)
EUR	+20%	4,497	+10%	-
EUR	-5%	(1,124)	-5%	-

Ризик зміни процентної ставки

Ризик зміни процентної ставки відображає ризик зміни справедливої вартості майбутніх грошових потоків, пов'язаних з фінансовим інструментом, в результаті змін ринкових ставок відсотка. На зміну виплат відсотків за позиками Компанії може вплинути зміна плаваючої процентної ставки. Можливість зміни процентних ставок обумовлено їх прив'язкою до ставки Libor, передбаченої договором можливості їх перегляду.

Позики Компанії переважно короткострокові. Компанія має позики з фіксованою процентною ставкою. Під фіксованою процентною ставкою мається на увазі ставка, числове значення якої вказано безпосередньо в договорі і яка не залежить від зміни середньоринкових ставок (Libor), а також не може бути змінена протягом дії договору. На кінець року банківські кредити і зобов'язання з оренди Компанії в розрізі процентних ставок були наступними:

	31-12-19			31-12-18		
	Фінансові зобов'язання з фіксованою ставкою	Фінансові зобов'язання з плаваючою ставкою	Разом	Фінансові зобов'язання з фіксованою ставкою	Фінансові зобов'язання з плаваючою ставкою	Разом
UAH	4,125	-	4,125	86,015	-	86,015
USD	119,360	-	119,360	186,065	-	186,065
EUR	-	-	-	-	-	-
Разом	123,485	-	123,485	272,080	-	272,080

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

28.2. Ринковий ризик (продовження)

Ризик зміни процентної ставки (продовження)

У наведеній нижче таблиці вказано аналіз чутливості прибутку до оподаткування Компанії до можливих змін процентних ставок, за умови незмінності всіх інших параметрів:

	2019		2018	
	Збільшення / зменшення ставки відсотка, %	Зміна прибутку до оподаткування	Збільшення / зменшення ставки відсотка, %	Зміна прибутку до оподаткування
UAH	1%	-	1%	-
UAH	-1%	-	-1%	-
USD	1%	-	1%	-
USD	-1%	-	-1%	-
EUR	1%	-	1%	-
EUR	-1%	-	-1%	-

28.3. Ризик ліквідності

Ризик ліквідності - ризик того, що Компанія може зіткнутися з труднощами по виконанню своїх зобов'язань, у зв'язку з відсутністю ліквідних коштів. Зазвичай Компанія гарантує, що при відсутності форс-мажорних обставин вона володіє достатніми ресурсами для своєчасного погашення кредиторської заборгованості, включаючи фінансові зобов'язання.

Належне управління ризиком ліквідності передбачає підтримку достатнього рівня коштів, надійну кредитну політику, достатню кількість запасів, які можуть бути продані, наявність фінансування за допомогою отримання відповідних кредитних коштів, а також можливість закриття позиції на ринку.

У таблицях подано терміни погашення непохідних фінансових зобов'язань Компанії, на підставі договірних недисконтованих платежів, включаючи процентні платежі, станом на:

Прим.	31-12-19				
	До 1 року	Від 1 року до 2 років	Від 2 років до 5 років	Більше 5 років	Разом
Позики отримані	96,749	20,398	10,199	-	127,346
Зобов'язання з оренди	3,201	10,103	181,392	2,438,043	2,632,739
Заборгованість за нарахованими відсотками	808	-	-	-	808
Торгова кредиторська заборгованість	65,123	-	-	-	65,123
Інші короткострокові зобов'язання	470,943	-	-	-	470,943
Разом	636,824	30,501	191,591	2,438,043	3,296,959

Прим.	31-12-18				
	До 1 року	Від 1 року до 2 років	Від 2 років до 5 років	Більше 5 років	Разом
Позики отримані	202,212	45,000	67,430	-	314,642
Зобов'язання з оренди	4,597	6,402	127,567	2,738,404	2,876,970
Заборгованість за нарахованими відсотками	2,665	-	-	-	2,665
Торгова кредиторська заборгованість	164,965	-	-	-	164,965
Інші короткострокові зобов'язання	513,777	-	-	-	513,777
Разом	888,216	51,402	194,997	2,738,404	3,873,019

28.4. Управління капіталом

Капітал Компанії включає статутний капітал і нерозподілений прибуток попередніх періодів.

Основною метою Компанії щодо управління капіталом є забезпечення стабільної кредитоспроможності і адекватного рівня капіталу для ведення діяльності та максимізації прибутку Компанії, а також підтримання оптимальної структури капіталу з метою зниження його вартості.

До завдань Компанії при управлінні капіталом відносяться підтримка виконання Компанією принципу безперервної діяльності з метою забезпечення доходів для акціонерів, вигід для інших учасників, а також з метою забезпечення оптимальної структури власних коштів.

Для того, щоб підтримувати або коригувати структуру власних коштів, Компанія може коригувати кількість дивідендів, що виплачуються акціонерам, здійснювати повернення капіталу акціонерам, випускати нові акції або продавати активи з метою зменшення заборгованості.

Компанія здійснює контроль капіталу за допомогою коефіцієнта фінансового важеля, який розраховується шляхом ділення чистої заборгованості на суму капіталу і чистої заборгованості. У чисту заборгованість включаються банківські кредити і заборгованість по оренді, розрахунки з постачальниками та інша кредиторська заборгованість за вирахуванням грошових коштів та їх еквівалентів.

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

28.4. Управління капіталом (продовження)

	Прим.	31-12-19	31-12-18
Статутний капітал		13,048	13,048
Нерозподілений прибуток		1,637,887	1,628,436
Разом капітал		1,650,935	1,641,484
Довгострокові банківські позики	21	50,996	97,897
Довгострокова заборгованість по оренді	23	802,425	740,315
Короткострокові банківські кредити	22	39,083	114,314
Поточні зобов'язання за довгостроковими позиками та оренді	21,23	92,007	106,278
Торгова кредиторська заборгованість	24	65,123	164,965
Аванси від покупців та інші короткострокові зобов'язання	24,25	612,175	706,451
Грошові кошти та їх еквіваленти	20	(14,390)	(16,165)
Чиста заборгованість		1,647,419	1,914,055
Разом власний капітал і чиста заборгованість		3,298,354	3,555,539
Коефіцієнт фінансового важеля		49.95%	53.83%

28.5 Справедлива вартість

У зв'язку з тим, що балансова вартість фінансових інструментів Компанії приблизно дорівнює їх справедливій вартості, керівництво Компанії прийняло рішення не розкривати в даній окремій фінансовій звітності інформацію про справедливую вартість фінансових інструментів в порівнянні з їх балансовою вартістю.

28.6 Ризики в галузі сільського господарства

Несприятливі погодні умови можуть привести до зміни виробництва сільськогосподарських культур

Погодні умови є значним ризиком, що впливає на рослинництво. Погані погодні умови (занадто суха або занадто волога погода) і непередбачувані зміни клімату можуть мати негативний вплив на діяльність і продуктивність Компанії. У свою чергу обсяги врожаю можуть мати істотний вплив на бізнес Компанії в цілому, результати діяльності та фінансовий стан.

29. Зобов'язання і непередбачені обставини

Оподаткування

Українське законодавство й нормативні акти, що регулюють сферу оподаткування та інші аспекти діяльності компаній, включаючи валютний контроль і митне законодавство, продовжують змінюватися. Положення законів і нормативних документів зазвичай є нечіткими, і трактуються по-різному місцевими, регіональними й державними органами, а також іншими урядовими установами. Випадки розбіжностей у трактуванні законодавства є непоодинокими. Керівництво вважає, що інтерпретація ним положень законодавства, що регулюють діяльність Компанії, є правильною і Компанія дотрималась всіх нормативних положень, а всі передбачені законодавством податки були сплачені або нараховані.

Водночас існує ризик того, що операції та правильність інтерпретацій, які не були оскаржені регулятивними органами в минулому, будуть поставлені під сумнів в майбутньому. Однак цей ризик значно зменшується з плином часу. Визначення сум та ймовірності негативних наслідків можливих незаявлених позовів не є доцільним.

Керівництво вважає, що діяльність Компанії здійснюється у повній відповідності до законодавства, що регулює її діяльність, і що Компанія нараховувала й сплатила усі необхідні податки.

В ході звичайної діяльності Компанія піддається різним судовим позовам і скаргам. Керівництво вважає, що кінцева відповідальність, якщо така є, що виникла в результаті таких дій або скарг, не зробить істотного негативного впливу на фінансовий стан або результати діяльності Компанії. Якщо ризик відтоку ресурсів є ймовірним, Компанія нараховувала зобов'язання на основі найкращої оцінки керівництва.

Гарантії, видані Компанією

Станом на 31 грудня 2019 року Компанія виступає поручителем за зобов'язаннями Компанії за кредитними договорами перед українськими банками, на суму 40 493 тис. грн. (2018 рік: 70 674 тис.грн).

Станом на 31 грудня 2019 року та 31 грудня 2018 року Компанія не виступає поручителем за зобов'язаннями Компанії за договорами поставки товарно-матеріальних цінностей перед українським резидентом.

Пенсійні та інші зобов'язання

Компанія нараховує і здійснює відрахування Єдиного Соціального Внеску (ЄСВ) до Державного бюджету України за ставками чинними протягом року, виходячи з нарахованої заробітної плати працівників. Ці відрахування відображаються як витрати в звітному періоді, до якого відноситься відповідна заробітна плата.

Станом на 31 грудня 2019 року Компанія не мала зобов'язань щодо додаткових пенсійних виплат після виходу на пенсію перед своїми працюючими або колишніми працівниками.

30. Дивіденди

15 січня 2019 Компанія затвердила рішення про виплату дивідендів у розмірі 108 462 тисяч гривень, які були виплачені акціонерам протягом року, що закінчився 31 грудня 2019 року.

11 липня 2018 Компанія затвердила рішення про виплату дивідендів у розмірі 135 001 тисяч гривень, які були виплачені акціонерам протягом року, що закінчився 31 грудня 2018 року.

**ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року**

---

31. Події після дати балансу

Наприкінці 2019 року розпочалася епідемія коронавірусу SARS-CoV-2, яка спочатку вразила Китай, а на початку 2020 року перетворилася на пандемію та охопила усі країни світу. З метою стримування наслідків пандемії було запроваджено значні обмежувальні заходи більшістю країн світу. Усі ці фінансові, економічні та фізичні заходи, спрямовані за захист життя населення, сповільнюють темпи розвитку світової економіки та можуть викликати глобальну економічну кризу. На даний момент неможливо достовірно оцінити терміни дії обмежувальних заходів та потенційний вплив поточної ситуації на економіку окремих країн та ділове середовище, в якому працюють юридичні та фізичні особи.

11 березня 2020 Кабінет міністрів України прийняв постанову «Про запобігання поширенню на території України коронавірусу COVID-19», якою на території України встановлено карантин з 12 березня до 3 квітня 2020 з можливою пролонгацією. 17 березня 2020 року було прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникненню та поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)», яким було внесено зміни до ряду законів України. До 31 липня 2020 року в Україні триватиме адаптивний карантин.

В умовах продовження епідемії коронавірусу COVID-19 та в період дії карантину значно ускладнено умови ведення бізнесу через значні заборони, спрямовані на стримування розповсюдження захворювання, що суттєво впливають на діяльність Компанії. Крім того, існує значний ризик того, що через розповсюдження хвороби, співробітники Компанії наражаються на ризик захворювання та неможливості виконувати свої обов'язки деякий час.

На даний момент керівництво Компанії вважає, що Компанія зможе продовжувати свою діяльність на безперервній основі та фінансова звітність не потребує коригувань через обмеження, накладені поточними обставинами на діяльність Компанії та неспроможність Компанії, та контрагентів Компанії, виконувати свої обов'язки своєчасно та у повному обсязі.

Керівництво Компанії здійснює постійний моніторинг поточної ситуації. У випадку суттєвих змін поточного стану або у випадку введення надзвичайного стану в країні чи настання інших подій, які суттєво вплинуть на діяльність Компанії, керівництво Компанії буде оцінювати вплив цих подій на діяльність компанії, а також приймати рішення про необхідність коригування даних фінансової звітності та оприлюднення такої інформації.

У лютому 2020 року Компанія придбала додатково частину в статутному фонді в розмірі 80,1% в ТОВ «Харпацьке» і отримала 100% контроль над компанією.